



# AZƏRBAYCAN

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

№ 247 (8270) ÇƏRŞƏNBƏ, 6 noyabr 2019-cu il

Qəzetin əsası 1918-ci ildə qoyulmuşdur

www.azerbaijan-news.az

Goranboy rayonunun Yuxarı Ağcakənd qəsəbəsində Xocalı filialı üçün xalça istehsalı emalatxanasının tikintisi, avadanlıq və dəzgahlarla təchizatı və infrastrukturun yaradılması ilə bağlı tədbirlər haqqında

**Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı**

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. Goranboy rayonunun Yuxarı Ağcakənd qəsəbəsində Xocalı filialı üçün xalça istehsalı emalatxanasının tikintisi, avadanlıq və dəzgahlarla təchizatı və infrastrukturun yaradılması məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 15 yanvar tarixli 890 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının 2019-cu il dövlət büdcəsində digər layihələr üzrə dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya xərcləri) üçün nəzərdə tutulan vəsaitin bölgüsü"nün

1.24.14-cü yarımbəndində göstərilmiş məbləğin 2,0 (iki) milyon manatı "Azərxaçça" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinə ayrılınsın.

2. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 1-ci hissəsində göstərilən məbləğdə maliyyələşməni təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

**İlham ƏLİYEV,**  
**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti**

Bakı şəhəri, 5 noyabr 2019-cu il

## Milli Məclisin komitələrində 2020-ci ilin dövlət büdcəsi müzakirə olunub

Noyabrın 5-də Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq, Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə, Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya, Aqrar siyasət və İctimai birliklər və dini qurumlar komitələrinin birgə iclası keçirilib.



İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri Ziyad Səmədzadə bildirib ki, bugünkü iclasda "Azərbaycan Respublikasının 2020-ci il dövlət büdcəsi haqqında" qanun layihəsi müzakirə olunacaq. Komitə sədri qeyd edib ki, illər keçdikcə Azərbaycan dövləti Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə öz büdcə parametrlərini daha da yaxşılaşdırılması üçün tədbirlər görür. Büdcə layihəsi "Büdcə sistemi haqqında" qanuna uyğun olaraq vaxtında Milli Məclisə təqdim edilib. 2020-ci ilin büdcəsi Azərbaycanın müstəqillik tarixində ən irihəcmli büdcədir.

Gələn ilin büdcəsinin əsas parametrləri barədə məlumat verən Maliyyə naziri Samir Şərifov bildirib ki, 2020-ci ilin icmal büdcəsinin gəlirləri 27 milyard 533 milyon manat təşkil edəcək. İcmal büdcə xərclərinin yuxarı həddi 29 milyard 488 milyon manat olacaq ki, bu da 2019-cu ilə müqayisədə 2 milyard 117 milyon manat və ya 7,7 faiz çoxdur. İcmal büdcənin kəsiri 1 milyard 955 milyon manat və ya proqnozlaşdırılan tutulan ümumi daxili məhsulun 2,3 faizinə bərabər olacaq. 2020-ci il dövlət büdcəsinin

gəlirləri ümumi daxili məhsulun 29 faizi həcmində olmaqla nominal ifadədə 24 milyard 135 milyon manat nəzərdə tutulur ki, bu da cari ilə müqayisədə 967 milyon manat və ya 4,2 faiz çoxdur. Dövlət büdcəsinin gəlirlərinin tərkibində neft gəlirləri 56,1 faiz və ya 13,5 milyard manat, qeyri-neft gəlirləri 43,9 faiz və ya 10,6 milyard manat nəzərdə tutulur. Cari ilə müqayisədə xüsusi çəki nisbətində neft gəlirləri 3 faiz bənd azalıb, müvafiq olaraq isə qeyri-neft gəlirlərinin xüsusi çəkisi isə 3 faiz bənd artıb. Vergi orqanlarının xətti ilə dövlət büdcəsinə 7 milyard 875 milyon manat daxil olma nəzərdə tutulur ki, bu da cari ilə müqayisədə 559 milyon manat və ya 7,6 faiz çoxdur. Gömrük orqanlarının xətti ilə büdcəyə 4 milyard manat, yəni 2019-cu ilə nisbətən 298 milyon manat və ya 8 faiz çox vəsait daxil olması proqnozlaşdırılır. Növbəti ildə Dövlət Neft Fondundan dövlət büdcəsinə 11 milyard 350 milyon manat və ya cari ilə müqayisədə 14,3 milyon manat az transfer nəzərdə tutulur. 2020-ci il dövlət büdcəsinin xərcləri ümumi daxili məhsulun 32,3 faizi səviyyəsində və ya 26 milyard 914 milyon manat nəzərdə tutulur

ki, bu da cari ilə müqayisədə 1 milyard 724 milyon manat və ya 6,8 faiz çoxdur.

Sonra çıxış edən İqtisadiyyat naziri Mikayıl Cəbbarov bildirib ki, gələn il neft-qaz sənayesi ilə yanaşı, qeyri-neft sektorunda da əhəmiyyətli artım gözlənilir. Həyata keçirilən kompleks tədbirlər nəticəsində 2020-ci ildə qeyri-neft sahəsində 8,8 faiz artım proqnozlaşdırılır. Nazir qeyd edib ki, növbəti ildə qeyd olunan proqnozlərin reallaşdırılması üçün biznes mühitinin yaxşılaşdırılması, sahibkarlıq sahəsində yoxlamaların dayandırılması və digər addımların davam etdirilməsi önəmlidir. Görülən işlər nəticəsində qeyri-neft sahəsində ildən-ilə artım qeydə alınır. Bu tendensiyanın növbəti illərdə də davam edəcəyi gözlənilir.

Hesablama Palatasının sədri Vüqar Gülməmmədov diqqətə çatdırıb ki, 2020-ci ilin dövlət büdcəsi müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra Azərbaycanın proqnozlaşdırılan ən böyük büdcəsidir.

Vüqar Gülməmmədov cari ildə dövlət büdcəsinin qeyri-neft gəlirlərinin əhəmiyyətli dərəcədə artdığını diqqətə çatdırıb. Ömək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi naziri Sahil Babayev bildirib ki, görülən işlər nəticəsində ölkəmizdə bu ilin 10 ayı ərzində əməkhaqqı fondu əhəmiyyətli dərəcədə artıb. Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, Azərbaycan sosialyönümlü dövlətdir. Dövlət başçısının rəhbərliyi ilə həyata keçirilən tədbirlərin mərkəzində vətəndaşlarımızın sosial rifahı dayanır.

Ardı 2-ci səh.



## Müstəqil siyasət, dərin islahatlar, yüksələn reyting

**Prezident İlham Əliyevin yeni iqtisadi strategiyasının formalaşdırdığı möhkəm təməl inkişafın davamlılığına real zəmin yaradıb**

**H**ər il olduğu kimi, bu il də sosial-iqtisadi sahədə aparılan dərin islahatlarla ölkə iqtisadiyyatı inkişaf dinamikasını saxlamağa müvəffəq olub, dayanıqlılıq və sabitlik nümayiş etdirib. Reallaşan kompleks islahatlar Azərbaycana "ən islahatçı" ölkə imici qazandırmaqla yanaşı, həmçinin davamlı və tarazlaşdırılmış iqtisadi inkişafı təmin edib.

İqtisadi sabitləşmə ilindən böyük sosial islahatlar dövrünə...

Bu ilin fevral ayında Prezident İlham Əliyevin yanında keçirilən iqtisadi və sosial məsələlərlə bağlı müşavirədə dövlət başçısı ötən son 3 ilin

göstəricilərini dəyərləndirərək 2017-ci il iqtisadi sabitləşmə ili, 2018-ci ilin iqtisadi islahatları ili adlandıraraq, 2019-cu ilin həm böyük sosial islahatları ili, həm də iqtisadi artımın yüksək tempoları ilə müşavirədə dövr kimi qiymətləndirdi.

Həqiqətən də 2017-ci ildə iqtisadi sahədə atılan çox önəmli addımlar 2018-ci ildə keçirilən Prezident seçkilərindən sonra islahatların yeni mərhələsinə təkan verdi və bu il daha da dərinləşən islahatlar yüksək nailiyyətlərə özünü göstərdi. İlin əvvəlindən başlayaraq sosial-iqtisadi sferada baş verən köklü və sistemli dəyişikliklər nəzər yetirdikdə bu uğurlara şahidlik etmiş olarıq.

İlin 9 ayının iqtisadi göstəricilərini müsbət qiymətləndirmək olar. Belə ki, kompleks tədbirlər və köklü islahatlar nəticəsində bu dövrdə ÜDM 2,5 faiz, qeyri-neft

ÜDM-i 3,5 faiz artıb. ÜDM-də qeyri-neft sektorunun payı 60,7 faiz təşkil edib. Sənayedə 1,7 faiz, qeyri-neft sənayesində 15,6 faizlik məhsul istehsalının artımına nail olub. Toxuculuq sənayesi 39,2 faiz, kimya sənayesi 20,6 faiz, bütün məmulatları istehsalı 78,5 faiz, qida məhsulları istehsalı 15,1 faiz, içki istehsalı 40,4 faiz, ağac emalı və istehsalı 99 faiz, mebel istehsalı 29,5 faiz, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmir işləri 28,2 faiz, kənd təsərrüfatı 7,1 faiz, rabitə xidmətləri 16,4 faiz artıb. Azərbaycan xarici dövlət borcu ÜDM-in 17 faizini təşkil edir.

Bu göstəriciyə görə ölkəmiz dünyada doqquzuncu yerdə qərarlaşıb. 9 ayda əsas kapitəla 10,1 milyard manat sərməyə yönəldilib ki, onun da 6,3 milyard manatı qeyri-neft sektoruna, o cümlədən 1,2 milyard manatı qeyri-neft sənayesinə yatırılıb.

İnflyasiya 2,6 faiz təşkil edib, ərzaq məhsulları 3,5 faiz, qeyri-ərzaq məhsulları 1,3 faiz, xidmətlər 2,4 faiz bahalaşmış. Xarici ticarət dövriyyəsi 13,8 faiz artaraq 25,3 milyard dollar, xarici ticarət saldosu müsbət 4,5 milyard dollar təşkil edib.

Ardı 3-cü səh.

## Azərbaycan innovasiyalara açıq ölkədir

İnnovasiya sözünün nə demək olduğunu sadə misalla izah edək: Korozlu tütəngi gören kimi qılıncını yerə qoyur ki, daha kişilik zəmanəsi bitdi. Mahiyyət etibarilə tütəng innovasiya, yəni yeni silah növü idi. Korozlu bəyənşə də, bəyənşmə də, tütəng sonradan qoşalılığa, beşayaqlıya, avtomata, pulemyota çevrildi, ardınca raketlər, atom və ondan daha müasir silahlar yarandı.

Bu gün innovasiyalara nəzərdən keçirmək üçün elə 2019-cu ilin yeni texnologiyalarını və mühəndisliklərini hansı sahələrdə önəm verdiyini nəzərdən keçirmək üçün bir misal çəkək: indi etdi laboratoriyada yetişdirilir. Məqsəd insanları yalnız ölə təmin etmək deyil, etin keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq və ekologiyaya qorumaqdır. Bu halda torpaq mal-qaranın ayağı altında tapdandırıya ugramayacaq, təbiətin gözəlliyinə xələl gəlməyəcək, havaya atılan metan qazı nəzərəcarpaq dərəcədə azalacaq. Yeni bu gün innovasiyaların başlıca məqsədi insan həyatının keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq, onun ömrünü uzadan amilləri öne çəkməkdir.

Azərbaycanda milli innovasiya sisteminin potensialını uğurla yüksəldə biləcək üçün illərdir ki, ciddi addımlar atılır. Bu gün Azərbaycan nəhəng Rusiya ilə eyni innovativ potensiala malikdir.

Ardı 6-cı səh.

Azərbaycan Şərqlə Qərbi, Şimala Cənuba birləşdirən mühüm coğrafi mövqeyə malik ölkədir. Bir sözlə, ölkəmiz bu iki marşrutun əsas qovşağı mərkəzidir. Müstəqillik əldə etdikdən sonra Azərbaycan qədim İpək yolunun bərpasında təşəbbüskar ölkə kimi çıxış etdi. Məqsəd bu coğrafi imkandan istifadə edərək dünyanın ən işlək tranzit marşrutlarından birinin ölkəmizdən keçməsinə nail olmaq idi.

Şərqlə Qərbi beynəlxalq əhəmiyyətli tranzit marşrutunun bərpası asan məsələ deyildi. Çünki regionda olan ölkələrin hər biri bu nəqliyyat dəhlizinin öz ərazisindən keçməsi üçün səylə çalışırdı. Xüsusilə şimal qonşumuz Rusiya bu işdə daha fəal idi. Digər tərəfdən, bir sıra beynəlxalq güclər erməni lobbisinin maraqlarını nəzərə alaraq bu marşrutun reallaşmasına mane olurdu.



## Prezidentin siyasi qətiyyəti Azərbaycanın əlverişli coğrafi mövqeyindən səmərəli istifadəyə imkan verir

ABŞ və Avropa bankları layihəni maliyyələşdirməkdən imtina etdikləri üçün Azərbaycan Gürcüstan ərazisində görülməli işlərin maliyyələşdirilməsini öz

üzünə götürdü. Çünki layihənin reallaşması ilk növbədə Azərbaycan üçün siyasi və iqtisadi dividendlər demək idi. Bu addımla yeni layihənin reallaşmasında

qarşıya çıxan ən böyük maneə dəf edildi. Prezident İlham Əliyev BTQ-nin açılış mərasimindəki çıxışında demişdir:

Ardı 6-cı səh.

## Mərkəzi Seçki Komissiyasının iclası keçirilib

Noyabrın 5-də Məzahir Pənəhovun sədrliyi ilə Mərkəzi Seçki Komissiyasının (MSK) növbəti iclası keçirilib. MSK Katibliyinin Media və İctimai əlaqələr şöbəsinin AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, əvvəlcə komissiyanın oktyabrın 31-də keçirilmiş iclasının protokolu təsdiq olub.

Sonra 2019-cu il dekabrın 23-nə təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərində səsvermənin yeri və vaxtı barədə seçicilərin məlumatlandırılmasına dair bildirişin mətni, forması, sayı və hazırlanma qaydası ilə bağlı məsələyə baxılıb. Qeyd edək ki, bildirişdə seçicinin adı, özünün və səs verəcəyi seçki məntəqəsinin ünvanı, səsvermənin yeri və vaxtı, səsvermə prosesində istifadə edilən şəxsiyyətli təsdiq edən sənədlərin siyahısı, həmçinin səsvermə qaydaları ətrafı şəkildə əks olunur. Komissiya üzvlərinin müzakirələrindən sonra səsvermənin yeri və vaxtı barədə seçicilərin məlumatlandırılmasına dair 5020287 (beş milyon iyirmi min iki yüz səksən yeddi) bildirişin mətbəə üsulu ilə hazırlanmasına qərar verilib.

Komissiyanın iclasında bələdiyyə seçkiləri ilə əlaqədar Azərbaycan Sosial Demokrat Partiyası və Vətəndaş Həmrəyliyi Partiyasının səlahiyyətli nümayəndələrinin qeyd alınması məsələsinə də baxılıb və həmin partiyaların tərəfindən təqdim olunmuş şəxslər səlahiyyətli nümayəndələr kimi qeydə alınıb.

Kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələrinin iştirak etdikləri iclasda, həmçinin bəzi seçki dairələri dairə seçki komissiyalarının tərkibində dəyişikliklər olunub və cari məsələlərə baxılıb.





## Baş Nazir Əli Əsədov Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının nümayəndə heyəti ilə görüşüb



Noyabrın 5-də Azərbaycan Respublikasının Baş Naziri Əli Əsədov Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının (AYİB) nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Nazirlər Kabinetinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdə mövcud münasibətlər və əməkdaşlığın perspektivləri müzakirə olunub.

## Azərbaycan diplomatik xidmət orqanlarının 100 illiyi münasibətilə İsveçrədə tədbir keçirilib



Noyabrın 4-də İsveçrənin paytaxtı Bern şəhərində Azərbaycan diplomatik xidmət orqanlarının 100 illiyi münasibətilə opera konserti və bu ölkənin arxivlərində aparılan araşdırmaların nəticəsində ərsəyə gələn, İsveçrə ilə Azərbaycan arasında diplomatik əlaqələrin tarixinə dair tamamilə yeni faktlar üzə çıxaran kitabın təqdimatı keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Bern Konservatoriya-sında təşkil olunan tədbirdə İsveçrənin yüksək səviyyəli rəsmi şəxsləri, Avropa İttifaqının, Türkiyənin, Yaponiyanın, ABŞ-in, Fransanın və digər ölkələrin Berndə akkreditə olunmuş səfirləri, diplomatik korpusun digər üzvləri, yerli hökumət qurumlarının və ictimaiyyətin nümayəndələri, Yəhudi İcmasının prezidenti, Azərbaycan-İsveçrə Birgə İqtisadi Komissiyasının İsveçrə tərəfindən həmsədri, deputatlar, nüfuzlu siyasətçilər və tanınmış biznes nümayəndələri, aparıcı şirkətlərin icraçı direktorları, həmçinin Azərbaycan diasporunun təmsilçiləri iştirak ediblər.

Azərbaycan Respublikasının İsveçrə Konfederasiyası və Lixtenşteyn Knyazlığında səfiri Xanım İbrahimova çıxış edərək tədbirin Azərbaycan diplomatik xidmət orqanlarının 100 illiyi ilə yanaşı, Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü'nə də həsr olunduğunu bildirib.

X.İbrahimova vurğulayıb ki, səfirlik Azərbaycan diplomatik xidmət orqanlarının 100 illiyinə üç tədbirle töhfə verir. Bu tədbirlərdən birincisini Xalq artisti Fidan Hacıyevanın ifasında opera konsertinin olduğu söyləyən diplomat konsertinin repertuarının seçimində Azərbaycanın müsəlman aləmində ilk operanın bəstələndiyi məkan olması nəzərə alınıb.

İkinci tədbirin İsveçrənin federal arxivlərində birlikdə araşdırmalara əsaslanan kitabın təqdimatı olduğunu söyləyən səfir XX əsrin əvvəllərində ölkələrimiz arasında diplomatik əlaqələrin tarixinə dair indiyədək məlum olmayan faktları üzə çıxaran nəşri oxuculara təqdim etməkdən qürur duyduqlarını bildirib. Vurğulanıb ki, kitabda Qafqazda konfederasiya qurulması təşəbbüsünün uğursuzluğa düçar olmasının, Azərbaycanın İsveçrə üçün maraq kəsb etməsinin səbəbləri araşdırılır və təhlil olunur. Bundan başqa, kitabda həmin dövrdə Azərbaycandakı isveçrəlilər və onlar tərəfindən sərmayə qoyulmuş sahələr haqqında da məlumat verilir. Qeyd olunub ki, geniş oxucu kütləsi üçün nəzərdə tutulan nəşrdə diqqətçəkən məqamlardan biri ikinci Dünya müharibəsində itkin düşmüş və taleləri bu gündə də məlum olmayan 300-dən artıq azərbaycanlı əsgərin aqibətinə ilk dəfə aydınlığın gətirilməsidir. Səfir Azərbaycan-İsveçrə münasibətlərinin müxtəlif aspektləri haqqında arxiv sənəd və materiallar, tarixi mənbələr əsasında hazırlanmış bu kitabın zəngin diplomatia yirsinin özənliyinə və araşdırılmasına dəyərli töhfə kimi qiymətləndirib.

Məlumat verilib ki, üçüncü tədbir Azərbaycan diplomatik xidmət orqanlarının 100 illiyi, eləcə də Azərbaycan-İsveçrə əlaqələrinin uğurlu inkişafı münasibətilə Turqau kantonu Hökuməti ilə birgə Frauenfeld şəhərində simvolik açılış mərasimi olacaqdır. Bu tədbir noyabrın 6-da keçiriləcək.

Azərbaycan-İsveçrə əlaqələrinə toxunan səfir dövlət başçısının cari ilin yanvarında bu ölkə-

yə işğuzar səfəri çərçivəsində isveçrəli həmkarı ilə görüşdüyünü qeyd edib. Bildirib ki, Azərbaycan ilə Davos İqtisadi Forumu arasında əməkdaşlıq yeni mərhələyə qədəm qoyub və ölkəmiz forumun 4-cü Sənaye İnqilabı Mərkəzi ilə əməkdaşlığa başlayıb. İl ərzində İsveçrə parlamentinin sədrinin və Xarici Məsələlər üzrə dövlət katibinin müavininin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətlərinin Bakıya, Azərbaycandan isə İqtisadiyyat nazirinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin Hökumətlərarası İqtisadi Komissiyanın 8-ci iclasında iştirak etmək üçün Bernə səfər etdiyi diqqətə çatdırılıb.

Sonra çıxış edən Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev qeyd edib ki, Birinci Dünya müharibəsindən sonra cərəyan edən gərgin bir dövrdə yeni yaranmış Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin maraqlarını beynəlxalq aləmdə layiqincə təmsil etmək üçün müsəlman Şərqiində ilk Respublikanın Xarici İşlər Nazirliyi təsis edildi. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti yarandıqı ilk gündən çoxşaxəli diplomatik fəaliyyətə başlamış, lakin Xarici İşlər Nazirliyinin Katibliyinə dair müvəqqəti təlimatın qəbul olunması məhz 1919-cu il iyulun 9-na təsadüf etmişdir. Mehz buna görə də Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2007-ci il 24 avqust tarixli sərəncamı ilə həmin gün Azərbaycan Respublikası diplomatik xidmət orqanları əməkdaşlarının peşə bayramı günü təsis edildi.

Həmçinin bildirilib ki, çoxmillətli parlamentə məxsus gənc demokratik respublikanın hökumətində də bir çox millətlərin nümayəndələri təmsil olunurdu. Tolerant bir cəmiyyətin qurulduğu gənc dövrdə ilk ali təhsil ocağı - Bakı Dövlət Universiteti təsis olundu, yüzdən artıq azərbaycanlı tələbə təhsil almaq üçün xarici ölkələrə göndərildi. Qısa müddət ərzində bir çox nailiyyətlərə imza atılmasına baxmayaraq, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin ömrü uzun olmadı.

Cümhuriyyətimizin qısa ömür yaşamasına baxmayaraq, ilk Respublikanın Xarici İşlər Nazirliyinin diplomatik heyəti geniş təcrübəyə yiyələndi, mühüm nailiyyətlər əldə etdi və müstəqil xarici siyasət fəaliyyətimizin əsasını qoydu. Hikmət Hacıyev vurğulayıb ki, yerləşdiyi regionun ətrafında cərəyan edən ziddiyyətli proseslərə baxmayaraq, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən uğurlu siyasət nəticəsində ölkəmizdə daxili sabitlik və inkişaf, iqtisadiyyatın müsbət artım dinamikası təmin edilib, həyata keçirilən irimiqyaslı layihələr beynəlxalq səviyyədəki mövqeyimizi və nüfuzumuzu daha da möhkəmləndirib.

Daha sonra Azərbaycanın Xalq artisti Fidan Hacıyeva, beynəlxalq müsabiqələr laureatları - pianoco Zülfiyyə Sadiqova və violonçel ifaçısı Alina Kudelevits konsert programı ilə çıxış ediblər. Musiqçilərin ifasında həmin xarici, həm də Azərbaycan bəstəkarlarının ölməz əsərləri, o cümlədən Üzeyir Hacıbəylinin "Arşın mal alan" operettasından bir hissə və "Sevgili canan" romansı, Qara Qarayevin əsərləri, eləcə də Müslüm Maqomayevin "Azərbaycan" mahnısı və s. səsləndirilib.

Sonda qonaqlar Azərbaycan və Avropa mətbəxinin təamlarından dadıblar.

## Bakıda Azərbaycan-Türkiyə 12-ci yüksək səviyyəli hərbi dialoq iclası işə başlayıb

Noyabrın 5-də Bakıda Azərbaycan-Türkiyə 12-ci yüksək səviyyəli hərbi dialoq iclası işə başlayıb.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, nümayəndə heyətlərinin geniş tərkibdə iştirak etdikləri iclasda həmsədrin çıxışları dinlənilib, regional təhlükəsizlik mühitinin vəziyyətinə dair brifinqlər təqdim olunub. Sonra iclas yarımdimç işçi qruplarında davam edib.

Noyabrın 7-dək davam edəcək iclasda Azərbaycan ilə Türkiyə arasında təhlükəsiz-

lik, hərbi, hərbi-texniki, hərbi tibb, hərbi təhsil, hərbi sənaye və digər sahələrdə əməkdaşlığın hazırkı vəziyyəti, inkişaf perspektivləri, qarşıda duran vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün əsas fəaliyyət istiqamətləri müzakirə ediləcək, eləcə də 2020-ci il üçün fəaliyyət planı razılaşdırılacaq.

İclasın Azərbaycan tərəfindən həmsədri Müdafiə nazirinin müavini general-leytenant Kərim Vəliyev, Türkiyə tərəfindən isə Baş Qərargahın ikinci reisi general-polkovnik Metin Gürakdır.

## Milli Məclisin komitələrində 2020-ci ilin dövlət büdcəsi müzakirə olunub



Əvvəli 1-ci səh.

Nazir qeyd edib ki, 2020-ci ildə əhaliyə ödənişlərin məbləğində artım gözlənilir. Bu ödənişlər demək olar ki, hər il artırılır. Gələn il özünüməşğulluq programının daha da genişləndirilməsi nəzərdə tutulur.

Azərbaycan Mərkəzi Bankının sədri Elman Rüstəmov isə bildirib ki, 2020-ci ildə qarşıda duran əsas vəzifə makroiqtisadi sabitliyin təmin olunmasıdır.

Elman Rüstəmov qeyd edib ki, növbəti ildə də qiymət sabitliyi və manatın məzənnəsinin dayanıqlılığı diqqət mərkəzində olacaq. Artıq üçüncü ildir ki, manatın xarici valyutaya nisbəti sabitdir.

Dövlət Gömrük Komitəsinin sədri Səfər Mehdiyev ölkəmizdə kölgə iqtisadiyyatı ilə mübarizədə əldə olunmuş uğurlardan danışdı. Qeyd edib ki, bunun nəticəsində dövlət büdcəsinə daxilolmaların həcmi artıb. Növbəti ildə də bu məsələ gömrük or-

qanlarının diqqət mərkəzində olacaq. Səfər Mehdiyev bildirib ki, gələn il Dövlət Gömrük Komitəsi tərəfindən büdcəyə daxilolmaların həcmi artırılması proqnozlaşdırılır.

Dövlət Neft Fondunun sədri Şahmar Məhəmmədov Fondun gəlir və xərcləri barədə məlumat verib. Bildirib ki, gələn ilin büdcəsində neftin bir barelinin qiyməti 55 dollar nəzərdə tutulub. 2020-ci ilin dövlət büdcəsi layihəsinin müzakirələri

zamanı çıxış edən Milli Məclis Sədrinin müavini, Təbii ehtiyatlar, energetika və ekologiya komitəsinin sədri Valeh Ələsgərov, Aqrar siyasət komitəsinin sədri Eldar İbrahimov, İctimai birliklər və dini qurumlar komitəsinin sədri Siyavuş Novruzov, deputatlardan Vahid Əhmədov, Əli Məsimli, Şəmsəddin Hacıyev, Fəzail Mustafa və Mirzəcan Xəlilov büdcə layihəsi barədə fikirlərini bildirdilər, qeydlərini və təkliflərini veriblər.

İclasın sonunda Maliyyə naziri Samir Şərifov deputatların qaldırdıqları məsələlərə münasibətini bildirdi, bir sıra təkliflərin nəzərə alınacağını diqqətə çatdırdı.

Sonra 2020-ci ilin dövlət büdcəsi layihəsi Milli Məclisin plenar iclasında müzakirəyə təsviyə olunub.

Bununla da beş komitənin birgə iclası başa çatıb.

AZƏRTAC Foto F.BAĞIROVUNDUR

## Müdafiə naziri Türkiyənin yüksək səviyyəli hərbi nümayəndə heyəti ilə görüşüb

Noyabrın 5-də Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov Azərbaycan-Türkiyə 12-ci yüksək səviyyəli hərbi dialoq iclasında iştirak etmək üçün ölkəmizdə səfərdə olan Türkiyə Baş Qərargahının ikinci reisi general-polkovnik Metin Gürakın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, görüşdə ölkələrimiz arasında münasibətlərin dostluq və qarşılıqlı inam üzərində qurulduğunu xatırladan general-polkovnik Zakir Həsənov Azərbaycanın müdafiə qüdrətinin artırılması məqsədilə hərbi, hərbi-texniki, hərbi təhsil sahələrində Türkiyə ilə əməkdaşlığın genişləndirilməsi qeyd edib. Nazir bildirib ki, bu, bölgədəki sabitliyi təmin edən əsas amillərdəndir.



Terrorçuluqla mübarizədə Türkiyə xalqının rifahı uğrunda şəhid olanlara Allahdan rəhmət, yaralılarına şəfa diləyən Müdafiə naziri separatizmə qarşı mübarizə aparın ölkə olaraq

Azərbaycan Türkiyəni tam dəstəklədiyini diqqətə çatdırdı.

Müdafiə naziri Azərbaycan ilə Türkiyə arasında hərbi əməkdaşlığın ikitərəfli əsasda və NATO tərəfindən

həyata keçirilən proqramlar çərçivəsində aparıldığını qeyd edib. Nazir dostluq və qarşılıqlı münasibətləri üzərində qurulan Azərbaycan-Türkiyə strateji tərəfdaşlığı-

nın daim inkişaf etdiyini xüsusilə vurğulayıb.

General-polkovnik M.Gürak ölkələrimiz arasında dostluq və qarşılıqlı əlaqələrin, o cümlədən səmərəli əməkdaşlığın möhkəmlənməsinə diqqətini diqqətə çatdırdı. Qonaq Azərbaycan və Türkiyə hərbiçilərinin Bakıda növbəti görüşünün təşkilinə görə general-polkovnik Z.Həsənovu minnətdarlığını bildirdi.

Ölkələrimizin yerləşdiyi regionda baş verən son hadisələrin müzakirə olunduğu görüşdə Azərbaycan-Türkiyə ikitərəfli formatında, həmçinin Pakistan, Gürcüstan, eləcə də türkəllil dövlətlərin müxtəlif qoşun növlərini, o cümlədən xüsusi təyinatlı qüvvələrini cəlb edilməsi ilə birgə hərbi təlimlərin keçirilməsi, təcrübə mübadiləsi məqsədilə hərbi qulluqçuların qarşılıqlı səfərlərinin təşkilinə diqqətə çatdırıldı. Qonaq Azərbaycan-Türkiyə strateji tərəfdaşlığı-

## Azərbaycan-İsveçrə əlaqələrinin inkişaf perspektivlərinə dair müzakirələr aparılıb

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev İsveçrəyə işğuzar səfəri çərçivəsində bu ölkənin Xarici İşlər üzrə dövlət katibinin müavini Kristina Marti Lanq, prezidentin diplomatik müşaviri Terens Billeter, Azərbaycan Hökuməti ilə İsveçrə Federal Şurası arasında ticarət və iqtisadi əməkdaşlıq üzrə Birgə Komissiyasının həmsədri, Federal Şuranın ticarət sazışları üzrə nümayəndəsi, İqtisadi Məsələlər üzrə Dövlət Katibliyinin ikitərəfli iqtisadi əlaqələr idarəsinin rəhbəri Ervin Bolinqlerle görüşür.

Görüşlərdə Azərbaycan ilə İsveçrə arasında əməkdaşlığın səviyyəsindən məmnunluq ifadə edilib, əlaqələrin inkişaf perspektivlərinə dair müzakirələr aparılıb. İsveçrənin Xarici İşlər Nazirliyində keçirilmiş görüşdə Hikmət Hacıyev qarşı tərəfi Azərbaycanın Qoşulmama



Hərəkətinə sədrliyi dövrü üçün prioritetləri, Ermənistan rəhbərliyinin danışıqlar prosesinə zərbə vuran son ziddiyyətli bəyannatları kontekstində Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli perspektivləri barədə məlumatlandırılıb, Azərbaycan Prezidentinin rəhbərliyi ilə ölkə iqtisadiyyatı, məhkəmə-hüquq sistemi və dövlət idarəçiliyində həya-

ta keçirilən islahatlar prosesi ilə yaxından tanış edib.

İsveçrənin İqtisadi Məsələlər üzrə Dövlət Katibliyində keçirilmiş görüşdə Azərbaycanın iştirak etdiyi və həyata keçirdiyi neqillyat dəhlizi layihələri, eləcə də iki ölkə arasında iqtisadi əlaqələrin genişləndirilməsi istiqamətində fikir mübadiləsi aparılıb.

AZƏRTAC

## Azərbaycan-İsveçrə əməkdaşlığında parlament ölçüsünün əhəmiyyəti vurğulanıb

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev İsveçrə parlamentinin yuxarı palatası Kantonlar Şurasının (Senat) Xarici əlaqələr komitəsinin sədri, İsveçrə-Azərbaycan parlamentlərarası dostluq qrupunun həmsədri Filippo Lombardi və dostluq qrupunun parlamentin aşağı palatası Milli Suradan həmsədri, Montrö şəhərinin meri və İsveçrə Xarici Siyasət Assosiasiyasının vitse-prezidenti Loran Verli ilə görüşür.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşlərdə iki ölkə arasında əməkdaşlıqda parlament ölçüsünün

əhəmiyyəti vurğulanıb. Hikmət Hacıyev qarşı tərəfə ölkəmizdə geniş vüsət almış islahat prosesləri, o cümlədən iqtisadiyyat və dövlət idarəçiliyi sahələrində aparılan islahatlar barədə məlumat verib.

Bundan başqa, tərəflər beynəlxalq parlamentlərarası əməkdaşlıq qurumlarında qarşılıqlı dəstək praktikasının davam etdirilməsi, İsveçrə-Azərbaycan münasibətlərinin inkişafında parlament ölçüsünün rolunun gücləndirilməsi, eləcə də İsveçrə və Azərbaycan regionları arasında əməkdaşlıq əlaqələrinin qurulması imkanları ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

## Ölkəmiz demokratik və hüquqi dövlət quruculuğu yolunu tutub

Noyabrın 5-də Milli Məclis Sədrinin birinci müavini, Müdafiə, təhlükəsizlik və korrupsiya ilə mübarizə komitəsinin sədri Ziyafət Əsgərov və Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli ölkəmizdə səfərdə olan Qırğızıstan Baş prokurorunun müavini Cəmilə Camanbayevanın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə Ziyafət Əsgərov ölkəmizdə korrupsiyaya qarşı mübarizə ilə bağlı dövlət başçısı İlham Əliyevin qətiyyətli siyasi iradəsindən qaynaqlanan sistemli tədbirlərin görüldüyünü, mütərəqqi antikorrupsiya qanunvericiliyinin formalaşdırıldığını bildirib. Qeyd edilib ki, Avropa Şurasının "Korrupsiyaya görə cinayət-hüquqi məsuliyyət haqqında" və "Korrupsiyaya görə mülki-hüquqi məsuliyyət haqqında" konvensiyalarına, Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Korrupsiyaya qarşı Konvensiyasına qoşulan ölkəmizdə milli dövlətçilik ənənələrinə və müvafiq dünya standartlarının tələblərinə cavab verən qanunvericilik bazası formalaşdırılıb. "Korrupsiyaya qarşı mübarizə haqqında", "Cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərinin və ya digər əmlakın leqallaşdırılmasına və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında" qanunlar və digər mühüm normativ hüquqi aktlar qəbul edilib.

Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli demokratik və hüquqi dövlət quruculuğu yolunu tutan ölkəmizdə son dövrlərdə həyata keçirilən məhkəmə-hüquq islahatları, o cümlədən prokurorluğun fəaliyyətinin hərtərəfli müasirləşdirilməsi, mütərəqqi normativ hüquqi bazanın yaranması, müasir informasiya texnologiyaları üzrə qabaqcıl təcrübənin tətbiq olunması, şəffaf prosedurlara və ədalətli meyarlara əsaslanan yeni kadr siyasətinin reallaşdırılması ilə əlaqədar görülməli işlər və qarşıda duran vəzifələr barədə qonaqlara ətraflı məlumat verib.

Qırğızıstan Baş prokurorunun müavini Cəmilə Camanbayeva Azərbaycanın prokurorluq və məhkəmə sistemlərinin müasirləşdirilməsi istiqamətində həyata keçirilən tədbirləri yüksək qiymətləndirib. O, iki qardaş ölkə arasında bu sahədə sıx əlaqələrin olmasını təqdiralayıq hal kimi dəyərləndirib. Qonaq Azərbaycana bu səfərin təcrübə mübadiləsi baxımından çox faydalı olacağına və iki ölkənin müvafiq orqanları arasında qarşılıqlı münasibətlərin bundan sonra da uğurla davam etdiriləcəyinə əminliyini ifadə edib.

Söhbət zamanı hüquqi sahədə əməkdaşlıq üzrə geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

Görüşdə Milli Məclisin deputatları Çingiz Qənizadə, Hikmət Məmmədov, Aydın Mirzəzadə və digərləri iştirak ediblər.



# Elmar MƏMMƏDYAROV: “Beynəlxalq hüquqa əsaslanan global nizam prinsiplərinə riayət etmək problemlərin həlli üçün ən yaxşı yoldur”



Avropa İttifaqının (Aİ) “bir ölçü hamıya uyğundur” yanaşmasını tərk edərək Qoşulmuş Siyasətinə yenidən baxış sərgiləməsi xoş bir addımdır. Aİ ölkələrin ehtiyac və isteklərinə əsaslanmayan fərqləndirmə və xüsusilə hazırlanmış tərəfdaşlıq anlayışını əlavə etməyə çalışdı. Bu ölkələrin öz seçimləri olmalıdır, Aİ-nin seçimi yox. İndi Azərbaycan, Avropa İttifaqı ilə özünəməxsus və fərqlənən gündəliyi həyata keçirmək üçün Aİ-dən çoxsaylı fərqləndirmə yollarını gözləyir. Şərq Tərəfdaşlığının gələcək prosesini biz belə görürük.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikirləri Xarici İşlər naziri Elmar Məmmədov Stokholmda “Şərq Tərəfdaşlığı üçün yeni siyasi baxış” mövzusunda yüksək səviyyəli nazirlər seminarında söyləyib.

Nazir deyib ki, hər bir tərəfdaşın iqtisadi inkişaf, geostrateji yerləşmə və regional təhdidlər üçün resursların təsiri altında formalaşan müxtəlif inkişaf strategiyaları və baxışları ola bilər. Məsələn, Azərbaycan Şərq tərəfdaşlığında Aİ-nin ən böyük investoru, lakin heç vaxt Şərq Tərəfdaşlığında “qabaqçılıq” statusuna iddia etməyib.

Önem verdiyimiz ümumbəşəri dəyərlər mütləq gündəliyimizdə qalacaq. Bir ölkə ki, digər ölkənin ərazilərini 20 faizdən çoxunu qaçqın və məcburi köçkünlərə çevirib, o ölkə özünü demokratik adlandırma biləcək.

Şərq Tərəfdaşlığı strukturlaşdırılması dialoqu vaxtında həyata keçirilən bir çalışmadır. Ancaq burada Aİ Şərq Tərəfdaşlığı prosesinin cəlbədiyi və canlı olmasını istəyir, tərəfdaş ölkələrə daha yaxşı qulaq asmalıdır. Təhlükəsizlik sahəsində əməkdaşlıq böyük ehtimal ilə Aİ ilə qarşılıqlı dialoqumuzda önəmli bir ölçü ola bilər. Azərbaycan kibernetik təhlükəsizlik, enerji infrastrukturunun təhlükəsizliyi, habelə radikallaşmanın, həll olunmayan münaqişələrin, zorakı ekstremizmin və terrorizmin qarşısını alınması və onlara qarşı mübarizənin aparılması kimi hibrid təhdidlərdən yaranan təhlükəsizlik problemlərinin həllində saytlarını müəyyənləşdirmək və genişləndirmək üçün Avropanın geniş Xəzər dənizi və Qərbi Asiya-yə açılan qapısıdır.

Beynəlxalq hüquq və qaydaları əsaslanan global nizam prinsiplərinə riayət etmək regionda problemlərin həlli və təhlükəsizlik problemlərinin aradan qaldırılması üçün ən yaxşı yoldur. Lakin Şərq Tərəfdaşlığını yeni yaranan təhdidlərə qarşı dayanıqlı

və cavab verməyə qadir etmək üçün onun əsas öhdəliklərini yerinə yetirməlidir. On il əvvəl Praqada Şərq Tərəfdaşlığının əsasını qoyan Birgə Bəyannaməni qəbul etdik. Orada biz yekdilliklə Şərq Tərəfdaşlığının beynəlxalq hüquq prinsiplərinə əsaslanan öhdəliklər üzərində qurulacağına razılığa gəlmişdik. Aİ-yə gedən qaz kəmərimiz Aİ-nin iqlim siyasətinin məqsədlərinə birbaşa töhfədir. Görürsünüz, bu həm ticarət, həm rabitə (infrastruktur), həm də ətraf mühit məsələsidir.

Bağlılıq Şərq Tərəfdaşlığında çoxtərəfli əməkdaşlığın aparıcı qüvvəsi olmalıdır. Bu gün o, sabitlik mənbəyi və tərəfdaş ölkələrdə dayanıqlılıq gücləndirmək üçün bir vasitədir. Bu mövzu sərmayələrin, maliyyə qurumlarının, özəl sektorun diqqətini cəlb edir. Bu, həmçinin ticarət, yaradıcı bir ticarət deməkdir, proteksionizm deyil. Aİ tərəfindən beynəlxalq çoxtərəfli təşəbbüsün - Avropa Bağlılıq Forumunun irəli sürülməsi Azərbaycanın və müxtəlif qitələrdə daha geniş bağlılıq məqsədlərinə çatmaq yolunda olan ölkələrin mühüm rolunu müəyyən edir.

Bəlkə də Azərbaycan Aİ üçün böyük bir bazar deyil. Beləliklə, Azərbaycanın Aİ şirkətlərinə rəqabət çox deyil. Lakin xarici investoriyə müqavilələri milli qanun statusuna qaldırmaq məqsədilə geniş bağlılıq məqsədlərinə çatmaq yolunda olan ölkələrin mühüm rolunu müəyyən edir.

Bəlkə də Azərbaycan Aİ üçün böyük bir bazar deyil. Beləliklə, Azərbaycanın Aİ şirkətlərinə rəqabət çox deyil. Lakin xarici investoriyə müqavilələri milli qanun statusuna qaldırmaq məqsədilə geniş bağlılıq məqsədlərinə çatmaq yolunda olan ölkələrin mühüm rolunu müəyyən edir.

Beləliklə, qeyd olunan məqamları nəzərə alaraq bildirmək lazımdır ki, Azərbaycan Şərq Tərəfdaşlığının bu gündəlik nə verdiyi və bundan sonra hara getdiyi barədə düşünməyə məhəlində deyil. Şərq Tərəfdaşlığının növbəti onilliyi nə getirə bilər, onun aletini və mexanizmi Azərbaycan üçün nə qədər cəlbədiyi, strukturlaşdırılması bir dialoqun əvvəlki dialoq növdən fərqi necə olacaq. Bu cür suallar verdiyimiz və son 10 ildə Azərbaycanın Aİ ilə münasibətləri üçün Şərq Tərəfdaşlığının əlavə dəyərinin nə olduğunu düşünməyə vaxt ayırdığımız tamamilə aydındır. Şərq Tərəfdaşlığının genişləndirilməsi və ya onun institusional bazasının yaradılması barədə bəzi düşüncələr daxil olmaqla müxtəlif fikirlər eşidir. Azərbaycan individual yanaşmaya üstünlük verir. Biz pragmatik və realist olmalıyıq.

Azərbaycan çox vaxt neft və təbii qazla əlaqələndirilir. Enerji qaynaqlarımızın əhəmiyyətini yeni bir elementini təqdim edəcə-

riflərin birləşdirilməsi üzərində işləyir. Biz Aİ-nin bu regional magistrat layihəni dəstəklədiyini və Aİ ölkələri ilə gələcək əlaqələrin perspektivini qiymətləndiririk. Avstriya, Almaniyə, Macarıstan və digər Avropa İttifaqı ölkələrindən olan bir neçə böyük logistika şirkətinin Asiya ilə Avropa arasında yük daşınması üçün bizimlə birgə Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolundan istifadə etməkdə istekli olmaları təəccüb doğurmur.

Prezident Tusk Azərbaycana son səfərində təqdim etdiyi ki, Azərbaycanın nəqliyyat və logistika mərkəzinə çevirmək üçün böyük addımlar atılıb və ölkənin həm şimal, həm də cənub qonşularına olan ambisiyalarını qeyd etdi. Xəritədə öz adımızı belə qoyduq - Azərbaycanın nəqliyyatı üçün “Canub qaz dəhlizi”nin təminatçısı, həm də Avropa ilə Asiyanın müxtəlif hissələri arasında bir neçə ticarət dəhlizini təşviq edən ölkədir. Ancaq bununla da dayanmırıq, ölkədə maliyyə, iqtisadi, sosial və ekoloji sabitliyi təmin etmək daha çox investisiya üçün imkanı artırmaq üçün Dövlət Bankının 2020-ci il üçün “Doing Business” hesabatında Azərbaycanın biznesə başlamaq baxımından 9-cu, kredit/maliyyə imkanlarına görə 1-ci yeri tutması təəccüblü deyil.

Kiçik və orta sahibkarlığın (KOS) inkişafı, ehtimal ki, davamlı iqtisadi inkişaf və vətəndaşlarımızın rifahının yüksəldilməsi üçün əməkdaşlığımızın təməli nöqtəsi olaraq qalacaq. Biznes məhəmmətinin yaxşılaşdırılmasına və növbəti məqsədyönlü iqtisadi islahatlar, o cümlədən məhdud qiymət nəzarəti, mənfəətin geri qaytarılması və texnologiyaların ötürülməsinə qoyulan məhdudiyyətlərin aradan qaldırılması, milli və xarici investitorlar arasında ayrışdırılma, xarici valyuta ilə bağlı məhdudiyyətlərin olmaması və xarici investisiyaların (AMEA) Azərbaycan Dövlət Universiteti üçün əvvəlcədən icazə verilməsi Azərbaycan KOS-ları üçün əlverişli şərait yaradır.

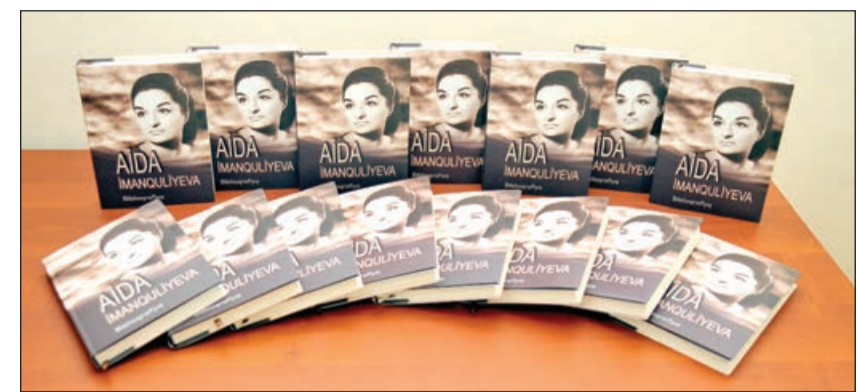
Avropa İttifaqının “ABAD” İctimai Birliyi ilə six əməkdaşlıq edərək bölgələrdə kiçik aile biznesini dəstəyi kənd yerlərində yerli potensialın artırılmasına çalışır, Azərbaycanı müasir və davamlı biznes modellərini formalaşdırmağa kömək edir. Bu islahatlar öz bəhrəsini verməyə başladığıca məhdud işçi qüvvəsi ilə biznesin ehtiyacları arasında fərq böyük diqqətə layiqdir. Beləliklə, Aİ-nin gələcək illərdə peşə təhsili və işçi qüvvəsinin istedad portfelini gücləndirməsinə dəstəyini məmnuniyyətlə qarşılayacağıq.

Bizim prioritetimiz neft və qazdan kənar şəxələndirməni təmin etmək və bununla turizm, KOS inkişafı, logistika, yüksək texnologiya və kənd təsərrüfatına daha çox investisiya qoymaqdır.

Iqtisadiyyatın rəqəmsallaşdırılması Şərq Tərəfdaşlığında rəqəmsal bazarına uyğunlaşdırılması üçün istifadə olunan potensialın böyük toplunu təmsil edən Rəqəmsal Ticarət Mərkəzinin təbii ki, illər ərzində davam edir. Aİ şirkətləri rəqəmsal xidmətlərinin mərkəzləndirilməsi və bütün dövlət qurumlarının informasiya sistemlərinin vahid elektron platformaya inteqrasiyası təmin edən “ASAN xidmət” in səmərəliliyini tanıdırlar. Digər tərəfdən, bu sektorda davam edən islahatlar müvafiq olaraq vətəndaşların dövlətə etimadının ilkin şərtlərini xidmət edən düzün idarəetməni yaxşılaşdırır.

# Görkəmli şərqşünas alim Aida İmanquliyevaya həsr edilmiş biblioqrafiya və elektron məlumat bazasının təqdimatı olub

Noyabrın 5-də M.F.Axundzadə adına Milli Kitabxanada Azərbaycanın görkəmli şərqşünas alimi, ədəbiyyatşünas, tənqidçi, tərəcəməçi, filologiya üzrə elmlər doktoru, professor Aida İmanquliyevanın anadan olmasının 80 illik yubileyi münasibətilə “Aida İmanquliyeva. Biblioqrafiya” kitabının və “Aida İmanquliyeva-80” adlı elektron məlumat bazasının təqdimatı olub.



AZƏRTAC xəbər verir ki, Mədəniyyət Nazirliyi və Milli Kitabxananın birgə təşkilatlığı ilə reallaşan təqdimat mərasimində hökumət və dövlət üzvləri, habelə tanınmış elm adamları iştirak etdilər.

Milli Kitabxananın direktoru Kərim Tahirov çıxış edərək görkəmli alim Aida İmanquliyevanın həyat və yaradıcılığında söz açıb. Bildirib ki, 1939-cu il oktyabrın 10-da Bakıda ziyalı ailəsində anadan olan Aida İmanquliyeva 1957-ci ildə Bakı qızları 132 nömrəli orta məktəbi qızılı medalla bitirib və Azərbaycan Dövlət Universitetinin (indiki Bakı Dövlət Universiteti) Şərqşünaslıq fakültəsinin ərəb filologiyası bölməsinə qəbul olub. Bildirib ki, iyirmi yeddi yaşında namizədlik dissertasiyasını müdafiə edən Aida İmanquliyeva Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının (AMEA) Şərqşünaslıq İnstitutunda əmək fəaliyyətinə başlayıb. İstedadlı, zəhmətsevərliyi hesabına kiçik elmi işçidən baş elmi işçi, şöbə müdiri, elmi işlər üzrə direktor müavini və nəhayət, direktor vəzifəsinədək yüksəlib. Qeyd edilib ki, onun dərin nəzəri bilikləri, analitik təfəkkürü, zəngin mətəlləsi, bir neçə Şərq və Qərb dillərini bilməsi aparıcı tədqiqatların uğurlu şərhlərindən əsas amillər idi. Aida xanım elmi-təşkilati fəaliyyətində yüksəkixtisaslı ərəbşünas kadr hazırlanmasında böyük diqqət yetirib. O, rəhbəri olduğu Ərəb filologiyası şöbəsinə qısa müddətdə 10-dan çox namizədlik dissertasiyası müdafiə edilib.

“Aida xanımın daha bir xidməti cəmiyyət üçün layiqli övladlar böyütməsi olub. Həyatını elmə həsr edən böyük qızı Nərgiz Paşayeva M.V.Lomonosov adına Moskva Dövlət Universitetinin Bakı filialının rektoru, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının vitse-prezidentidir. Bu ailənin ikinci qızı - Mehriban Əliyeva Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti kimi bu gün dövlətimiz və dövlətçiliyimiz üçün çoxsaylı işlər görür”, - deyir K.Tahirov.

Sonra görkəmli alimin həyat və yaradıcılığında bəhs edən sənədi film nümayiş edilib.

Aile, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Hicran Hüseynova görkəmli alimin yaradıcılığında söz açıb, kitablarının əhəmiyyətindən danışdı. Vurğulayıb ki, ərəbşünaslıq elmi üzrə ilk qadın filologiya elmləri doktoru olan Aida İmanquliyevaya haqqında belə bir nəşrin ərəşəyə gəlməsi olduqca sevindirici haldır. Biblioqrafi-

fiyanın alimin həyat və yaradıcılığı haqqında əsl mənbə olduğunu deyən H.Hüseynova qeyd edib ki, bu nəşr Aida İmanquliyevanın ədəbi irsinin dərinləşdirilməsi baxımından önəm kəsb edir.

“Belə nəşrlərin cəmiyyətə təqdim olunması önəm göstərir ki, ömrünü elmə həsr edən görkəmli alimlərin yaradıcılığı hər zaman diqqət mərkəzindədir. Aida İmanquliyeva da belə ziyalılardandır. Onun yaradıcılığında ayrı-ayrı mədəniyyətlərdə qadına münasibət və qadın hüquqları mövzusu xüsusi yer tutur. Bu baxımdan onun əsərləri Azərbaycan gənclərini Şərqşünaslıq üçün də çox əhəmiyyətlidir. A.İmanquliyevanın elmi yaradıcılığı ilə yaxından tanış olduqca Qərb və Şərq mədəniyyətinin, ümumiyyətlə, dünyada mövcud olan ictimai-fəlsəfi fikir sistemlərini açıq-aşkar görmək mümkündür. Aida xanım yorulmaz elmi fəaliyyəti ilə yanaşı, qayğıkeş ana və gözəl insan obrazı olan ziyalı kimi tanınır. Görkəmli alimin böyük çoxşaxəli, zəngin irsi təkcə onun yaradıcılığına aid olmayıb, eyni zamanda, ailəsinin, övladlarının varlığında da yaşayıb. Onun övladları bu gün vətənpərvər, xeyrixah ziyalı kimi mənsub olduqları nəslin gözəl nümunələrini yaşadaraq Azərbaycan ictimai-siyasi həyatında xüsusi fəaliyyətləri ilə fərqlənirlər”, - deyir H.Hüseynova.

Unudulmaz alimin zəngin yaradıcılığının irsinin təbliğində söz açan AMEA-nın İctimai Elmlər Bölməsinin akademik katibi, akademik Nərgiz Axundova deyib ki, Aida İmanquliyevanın gənc yaşlarından elmə olan sevgisi və bu yöndə atdığı addımlar onu görkəmli alimə çevirib. Qeyd edib ki, Şərq və Qərb ədəbiyyatının sintezi alimin yaradıcılığının mərkəzində dayanır: “Biz Aida xanımın məruzələrinin hər zaman diqqətə dinləyirdik. Bizim ərəb ədəbiyyatına olan marağımızı şərhəbərkə Aida xanım idi. Onun yaradıcılığında hər zaman ürüncü tədqiqatçı kimi özünü göstərirdi. Dığcaq Aida xanımın elmi fəaliyyəti bu gün də çoxsaylı işlər görür, gələcəkdə də belə olacaq”.

“Aida İmanquliyeva. Biblioqrafiya” kitabının “On söz”ün müəllifi AMEA-nın Şərqşünaslıq İnstitutunun direktoru, akademik Gövhər Baxşəliyeva vurğulayıb ki, görkəmli alim dəfələrlə Azərbaycan şərqşünaslıq elminin respublika hüduqlarından kənarında da təhsil edib. Dığcaq tədqiqatçı, ərəbşünaslıq elmi üzrə ilk qadın filologiya elmləri doktoru olan Aida İmanquliyevaya haqqında belə bir nəşrin ərəşəyə gəlməsi olduqca sevindirici haldır. Biblioqrafi-

logiyası şöbəsinə başçılıq etdiyi qısa müddətdə onun bilavasitə söyləyi ilə 10-dan artıq namizədlik dissertasiyası müdafiə edilib.

G.Baxşəliyeva vurğulayıb ki, dünya şöhrətli şərqşünaslarla adı bir arada çəkilən Aida İmanquliyevanın tədqiqatlarının sahəsi ərəb filologiyası və ya məncər ədəbiyyatı olaraq qeyd edilir. Ancaq Aida xanımın araşdırdığı məsələlər şərqşünaslıq və filoloji düşüncənin hüduqlarına sığır. Alimin tədqiqatları nəticəsində bütün dövrlər üçün aktuallığı saxlayan mütləq bir həqiqət müəyyənləşib.

Unudulmaz alimin insani keyfiyyətlərindən söz açan natıq onunla bağlı xatirələrini bölüşüb, “Aida İmanquliyeva. Biblioqrafiya” kitabının ərəşəyə gəlməsində zəhmətli olan hər kəsə təşəkkür edib.

Azərbaycanda Atatürk Mərkəzinin direktoru, akademik Nizami Cəfərov, Bakı Dövlət Universitetinin Şərqşünaslıq fakültəsinin dekanı, professor Elxan Əzizov çıxış edərək alimin həyat və yaradıcılığında, elmə verdiyi töhfələrdən, yorulmaz elmi axtarışlarından bəhs edib.

Tədbir çərçivəsində gənc şair Sevincik Nəsiboğlu Aida İmanquliyevaya həsr etdiyi seiri səsləndirib.

Sonra “Aida İmanquliyeva-80” adlı elektron məlumat bazası təqdim olub.

Qeyd edək ki, Milli Kitabxanada “Azərbaycanın görkəmli şəxsiyyətləri” seriyasından hazırladığı bibliografiya, ilk növbədə, “Aida İmanquliyevanın həyat və yaradıcılığının əsas tarixləri”, “Aida İmanquliyevanın əsərlərində müdrik deyimlər”, “Görkəmli şəxsiyyətlər Aida İmanquliyeva haqqında” bölmələri yer alır. Biblioqrafik vasitədə alimin əsərləri - kitabları, dövrü mətbuatda, dərsliklərdə, məcmuələrdə çap olunmuş əsərləri, elmi-tənqid və publisistik məqalələri, tərcümələri, habelə onun həyat və yaradıcılığının əks etdirən 1964-2019-cu illəri əhatə edən kitablar, dissertasiyalar, məqalələr, rus və başqa dillərdə çap olunmuş materiallar toplanıb. İlk dəfə olaraq “Aida İmanquliyeva dünya kitabxanalarında” və “Aida İmanquliyeva dünya universitet kitabxanalarında” bölmələri də biblioqrafiyaya daxil edilib. Kitabda ədəbiyyat xronoloji qaydada qruplaşdırılaraq əlifba sırası göstəlinib. Biblioqrafiya şərqşünas, ədəbiyyatşünas alimlər və kitabxanaçı-biblioqraflar və gənş oxucu auditoriyası üçün nəzərdə tutulur.

# Müstəqil siyasət, dərin islahatlar, yüksələn reyting

## Əvvəli 1-ci səh.

Qeyri-neft ixracı 15,5 faiz artımla 1,4 milyard dollara çatıb, sənaye məhsullarının ixracında 13,1 faiz, kənd təsərrüfatı və emalı məhsullarının ixracında 18,6 faiz artımna nail olub. Bu dövrdə 186 ölkə ilə ticarət əlaqələri aparılıb.

İki sosial paket - 4,2 milyon vətəndaş

2019-cu ilin sosial inkişaf, əhalinin sosial müdafiəsi baxımından başqa illərdən fərqlənən olacağını bəyan edən Prezidentin cari il ərzində təqdim etdiyi iki sosial paket iş əhalinin maddi durumunun yaxşılaşdırılmasına xidmət edir. Bu sosial paketlər həyata keçirilən siyasətinə yüksək səviyyədə reallaşmasını, ölkədə sosial inkişaf, sosial rifahın yüksəldilməsi istiqamətində bir-birinin ardınca

inqilabi xarakterli addımların atılmasını təmin etdi. Təkcə bu il minimum əməkhaqqı və sosial müavinətlər iki dəfə, minimum pensiya 70 faiz artı. Ümumilikdə iki sosial paketin əhatə dairəsi 4,2 milyon vətəndaşı əhatə etdi.

Bütün bunları şərtləndirən əsas başlıca amil əlbəttə ki, ölkə iqtisadiyyatının saxələndirilməsi istiqamətində atılan addımların bəhrəsidir. Yeni ölkənin artan iqtisadi qüdrəti, aparılan ciddi iqtisadi islahatlar, şəffafılıqla bağlı görülən işlərin büdcə daxilolmalarını artırması sosial islahatların dərinləşməsinə real zəmin yaradı.

Bununla yanaşı, həyata keçirilən kompleks islahatlar, möhkəm iqtisadi təməl 2020-ci ildə inkişaf davamlılığına əsas yaradır. Belə ki, ÜDM-in real artımının 3 faiz, o cümlədən neft sektoru üzrə 1,6 faiz, qeyri-neft sahəsində isə 3,8 faiz təşkil edəcəyi proqnozlaşdırılır.

Gələn il qeyri-neft sənayesi 8,8 faiz, kənd təsərrüfatı 4,8 faiz artımla. Proqnozlara görə, 2020-ci ildə ÜDM-də qeyri-neft sektorunun payı 65 faizə ötecek. 2020-ci ildə əsas kapitala investisiya qoyulmasının 18,3 milyard manat təşkil edəcəyi gözlənilir. Bunun 12,2 milyard manatı daxili, 6,1 milyard manatının isə xarici investisiyaların payına düşəcəyi proqnozlaşdırılır.

Sonuncu müsavirədə qarşıdakı dövr üçün mühüm vəzifələri müəyyənləşdirən cənab Prezident ölkədə istifadə olunmayan kifayət qədər ehtiyatların olduğunu və bu ehtiyatların aşkar edilməsinin vacibliyini də vurğulayıraq bununla bağlı ciddi göstərişlər verdi. Bəyan etdi ki, bu proseslər həyata keçirilən davamlılığına əsas yaradır. Belə ki, ÜDM-in real artımının 3 faiz, o cümlədən neft sektoru üzrə 1,6 faiz, qeyri-neft sahəsində isə 3,8 faiz təşkil edəcəyi proqnozlaşdırılır.

Heç kim bu işdə bitməyə əlilməz. Həzrətə aidliyyəti dövlət qurumları tərəfindən cənab Prezidentin verdiyi tapşırıqların icrasını il əlaqədar olaraq əlavə iqtisadi artım mənbələrinin iqtisadi dövriyyəyə cəlb edilməsi, işgüzar fəallığın daha da artırılması, iqtisadi subyektlərin əlavə dəyərini yaradılmasında iştirakının gücləndirilməsi üçün tədbirlər görülməsi istiqamətində araşdırma və təhlillər aparılır. Bütün bunlar işə onu deməyə əsas verir ki, qarşıdakı illərdə ölkə iqtisadiyyatının daha da şəxələnməsi istiqamətində önəmli addımlar atılacaq.

Göründüyü kimi, müstəqilliyin bərpasından öten 28 ildə Azərbaycan həqiqətən iqtisadi sahədə böyük uğurlara imza atıb. Təkcə iqtisadiyyata yatırılan 270 milyard investisiyanı və 50 milyard dollara yüksələn valyuta ehtiyatlarını göstərmək yetərlidir. Hələ

2004-cü ildə regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair I Dövlət Proqramının icrasına başlayarkən Azərbaycan 1,8 milyard dollar valyuta ehtiyatlarına sahib idi. 15 ildə bu ehtiyatlar 27-28 dəfə artıb.

Möhkəm iqtisadi təməl, ən islahatçı ölkə

Bir vaxtlar iqtisadi müstəqilliyini təmin edə bilməyən, xaricdən aldığı yardımlara keçinən, zəngin təbii ehtiyatları ola-ola əhalisinin enerjiyə olan tələbatını idxal hesabına ödəyən Azərbaycan bu gün reallaşdırdığı neft-qaz layihələri ilə Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təminatçısıdır. Davos Ümumdünya İqtisadi Forumunun hesabatına istinad edərək deyə bilərik ki, elektrik enerjisinin əlçatanlığı əmsalına görə Azərbaycan dünyada ikinci yerdədir.

Azərbaycan, eyni zamanda bir sıra ölkələrin enerji təchizatçısıdır. Asiya və Avropa qitələri arasında körpü rolunu oynayan Azərbaycan açıq dənizə çıxışı olmayan ölkə kimi bir sıra regional nəqliyyat layihələrinin təşəbbüsünə və icraçısıdır. Şərq-Qərb və Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizləri layihələrinin fəal iştirakçısı olaraq hazırda digər mühüm layihələr - Cənub-Qərb və Şimal-Qərb layihələrinin gerçəkləşdirilməsinə öz töhfəsini verir.

Beynəlxalq təşkilatlardan, böyük dövlətlərdən aldığı yardımlara görə az qala forpost çevrilmək təhlükəsi ilə üzlaşan ölkəmiz əldə etdiyi iqtisadi uğurlar hesabına tam müstəqil siyasət yürüdü.

Prezidentin dərin sosial-iqtisadi islahatları, Azərbaycanın əldə etdiyi nailiyyətlər beynəlxalq aləmdə təqdir olunur. Dünya Bankının 2020-ci il üzrə “Doing Business” hesabatında Azərbaycan ən islahatçı

20 ölkə sırasında yer alıb. Davos Ümumdünya İqtisadi Forumunun hesabatında hökumətin uzunmüddətli strategiyasına görə Azərbaycan dünya miqyasında 10-cu, rəhbərliyin islahatları meyllilik səviyyəsinə görə isə 5-ci yerdədir.

Əlbəttə ki, bu, hər ölkəyə nəisib olmayan tarixi zəfərdir. Bu uğurları dəyərləndirərkən cənab İlham Əliyev vurğulayıb ki, Azərbaycanın gələcəyə doğru inkişafı üçün əlavə imkanların bəhrələnməsi üçün əlavə addımların atılması vacibdir. Prezidentin iqtisadi siyasəti, əldə edilən iqtisadi dividendlər onu deməyə əsas verir ki, bu gün xalqı narahat edən bütün problemlər, yeni infrastruktur, sosial ədalətə bağlı olan problemlər öz həllini mütləq tapacaq.

Rəşad BAXŞƏLİYEV, “Azərbaycan”





# Prezident İlham Əliyevin islahatlar strategiyası:

## Respublika Ağsaqqallar Şurasının, "Azərbaycan" qəzetinin



Müstəqilliyinin bərpasının 28-ci ilini geridə qoyan Azərbaycan özünün sürətli inkişaf, möhtəşəm quruculuq, güclü dövlətçilik dövrünü yaşayır. Əldə edilən bütün nailiyyətlər Ulu Öndər Heydər Əliyevin müayyən etdiyi inkişaf yolunun və Prezident İlham Əliyevin fədakar fəaliyyətinin nəticələridir.

Bu günlərdə Respublika Ağsaqqallar Şurasının, "Azərbaycan" qəzetinin və Lənkəran Şəhər İcra Hakimiyyətinin Lənkərandə birgə keçirdikləri bölgə üzrə konfransı da Azərbaycanda gedən inkişaf proseslərinə, Prezident İlham Əliyevin islahatlar strategiyasına, bu islahatların gedişinə həsr olunmuşdu. Artıq ölkəmizdə davamlı inkişafın yeni keyfiyyət mərhələsi başlanılıb. Tədbirin iştirakçıları olan ağsaqqallar və gənclərimiz Prezident İlham Əliyevin yeni islahatlar strategiyası, ölkəmizin davamlı inkişafının yeni keyfiyyət mərhələsinə qədəm qoyması ilə bağlı fikirlərini bildirdilər.

Konfrans iştirakçıları əvvəlcə Ulu Öndər Heydər Əliyevin Lənkəran şəhərində ucaldılmış abidəsi önünə gül qoydular, xatirəsini ehtiramla yad etdilər.



Prezident İlham Əliyevin böyük uğurla həyata keçirdiyi islahatların regionların sosial-iqtisadi və mədəni həyatına da yeni nəfəs verdiyini deyən Lənkəran Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Taleh QARAŞOV qeyd etdi ki, hər bir lənkəranlı bu islahatlar kursunun bəhrələrini özünün gündəlik həyatında, əlində, təhsilində, yaşadığı şəhərin, qəsəbənin, kəndin simasında aydın görür, bundan qürur duyur.

Cənab İlham Əliyevin müdrik rəhbərliyi ilə gətirdikə sürətlənən bu inkişaf proseslərində Lənkəran hələmiş ölkədə öncül yerlərdən birini tutub. 2003-cü ildən bəri dövlət başçısının 1 dəfə Baş Nazir, 12 dəfə isə Prezident kimi rayonumuzu ardıcıl tərkibində gətirən Ulu Öndər 16 ildir ki, haqq dünyasına qovuşub. Lakin Heydər Əliyevin dühası, ideyaları yaşayır, xalqımızı yeni-yeni qələbələrə, daha yüksək zirvələrə aparır, davam edir. Bir neçə gün əvvəl müstəqilliyimizin bərpasının 28-ci ildönümünü də biz dövlətçilik tariximizin parlaq səhifələrini təşkil edən olduqca möhtəşəm nailiyyətlərlə qeyd etdik. Bəli, bu gün Azərbaycan bölgənin lideri, kosmik klubun üzvü, beynəlxalq enerji təhlükəsizliyində aparıcı dövlət, dünyada söz sahibidir. Şübhə yoxdur ki, yaşadığımız XXI əsrdə Azərbaycan bu yolla inamla irəliləyəcək, Heydər Əliyevin layiqli davamçısı, hörmətli Prezidentimiz İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə daha da inkişaf edəcək, güclənəcək və nailiyyətlərinin miqyasını daha artıracaq.

Hazırda ölkədə mühüm islahatlar aparılır. Bu islahatların uğurlu nəticələri ölkənin iqtisadi-sosial həyatında yaxından duyulur. Prezident İlham Əliyevin hər bir sahədə inkişafına nail olmaq üçün keçirdiyi islahatlar uğurlu nəticələr verməklə Azərbaycanın dinamik yüksəlişinə səbəb olur. Bu siyasət 2019-cu ilin əvvəllərindən olduqca mühüm nailiyyətlərlə əhatələnmişdir və görülən işlər ki, respublikada həyata keçirilən islahatlar yeni mərhələyə qədəm qoyur. Bu baxımdan artıq yarısı geridə qalan 2019-cu ilin iqtisadi mənzərəsi Azərbaycanın qarşısına qoyduğu hədəflərə doğru inamla irəliləyən bir ölkə olduğunu nümayiş etdirir. Bu dövrün iqtisadi statistikası İlham Əliyevin həyata keçirdiyi inkişaf kursunun praktikada özünü tam doğrultduğunu ortaya qoyur.

Bu gün bu tədbirdə gənclərimiz ağsaqqallarla bir yerdə iştirakında da çox böyük məna var. Azərbaycanda istedadlı, savadlı, müasir dünyagöyüşlü, əxlaqı keyfiyyətləri ilə digər xalqlara nümunə ola bilən gənclər ordusu formalaşır. Bizim gənclərimiz təkcə Azərbaycanda deyil, digər ölkələrdə də təhsil alır, dövlətimizin, xalqımızın adını daım ucaldırırlar. Belə bir şərait ona görə yaranıb ki, Azərbaycanda həyata keçirilən siyasət gənclərin öz bilik və bacarıqlarını realizə etmələrinə geniş imkanlar formalaşdırıb. İndiyədək respublikamızda gənclərlə iş sahəsində görülən işlər, bu istiqamətdə həyata keçirilən müxtəlif dövlət siyasəti gəncliyin inkişafına böyük töhfə verir, onun cəmiyyətdə özünü təsdiq etməsində böyük rol oynayır. Gənclərimiz beynəlxalq miqyasda cərəyan edən ictimai-siyasi

dəyişib, onu iqtisadi cəhətdən güclü və turizmin inkişafı baxımından da perspektivli məkan kimi tanıdır. Azərbaycan gəncləri bundan sonra da dövlət siyasətindən layiqli yararlanacaq, layiqli vətəndaş kimi cəmiyyət həyatının bütün sahələrində fəallıq göstərəcək və bununla da onlara basılan etimadı hər sahədə doğruldacaqlar.

Ölkənin gələcəyi üçün siz gənclərin üzünə şərafətli məsuliyyət düşür. Siz bu işdə Heydər Əliyev ideyalarına, Ulu Öndərin müayyən etdiyi yolun davamçılığını, ağsaqqalların təcrübəsinə əsaslanmalıyıq.

Azərbaycan daha da inkişaf etməlidir və bu yüksəlişdə hər bir vətəndaşın, o cümlədən ağsaqqalların və xüsusən gənclərimizin rolu mühümdür. Biz bu yolda İlham Əliyevin ətrafında daha sıx səfərbər olmalıyıq.

dentin açılışında iştirak etdiyi xalça fabrikinə 200 nəfərə qədər qadın xalça ustası çalışır.

2003-cü ildən bugünküdək rayonda təhsilin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi və xalqın bəlaləri üçün daha yaxşı təhsil şəraitinin yaradılması məqsədilə dövlət vəsaiti hesabına ümumilikdə 9236 şagird yerlik 44 məktəb, o cümlədən Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə 2024 şagird yerlik 9 məktəb binası inşa edilmiş, 120 yerlik uşaq evi yenidən qurulmuş və 3676 şagird yerlik 4 məktəb binası əsaslı təmir olunmuş. Bu dövrdə 1-i dövlət vəsaiti, digəri isə özəl investisiya hesabına 2 uşaq bağçası tikilib istifadəyə verilib.

2019-cu ildə isə dövlət vəsaiti hesabına birtipili layihə üzrə Şıxəkran kənd tam orta məktəbi üçün 432 şagird yerlik müasir məktəb binası və 4 kənddə qazalı vəziyyətdə olan

səylə çalışmağa, bu inkişafa layiqli töhfələr verməyə ruhlandırır.

Tarixinin ən qüdrətli dövrünü yaşayan Azərbaycanın son illərdə yeni islahatlar mərhələsinə qədəm qoyduğunu deyən Milli Məclisin deputatı, "Azərbaycan" qəzetinin baş redaktoru Bəxtiyar SADIQOV diqqətə çatdırdı ki, Prezident İlham Əliyevin ilin əvvəlindən bəyan etdiyi islahatlar kursu bütün sahələri əhatə edir.

- Dünya Bankının hazırladığı "Doing Business-2020" hesabatında Azərbaycanın 20 ən inkişafçı ölkə sırasına yer alması isə cənab İlham Əliyevin islahatlarının uğurlu nəticələr verdiyini bir daha təsdiqləyir.

Adətən dövlət problemlərlə üzləndə, çətinliklərdə düşündən islahatlarla əl atır. Ancaq cənab Prezident hesab edir ki, Azərbaycan bundan da sürətli inkişaf edə və daha yüksək zirvələrə yüksələ bilər. Məhz buna görə də hamı idarəetmədə, həm kadr siyasətində, həm də iqtisadiyyatda yeni islahatlar kursu müəyyənləşdirib.

Tarixi, keçmiş unutmamaq olmaz! Çünki keçmişini unudan gələcəyini qura bilməz! Bizlər 1990-cı illərin əvvəlində Azərbaycanda baş verən hadisələrin şahidiyini. Tanrı XX əsrin sonlarında xalqımıza ikinci dəfə müstəqil dövlət yaratmaq imkanı qismət edəndə ölkə daxilində ne haqiqi rəhbərimiz var idi, ne həminin qəbul etdiyi liderimiz! Xoş ağır zamanlar keçirdik! Xalq çox acınacaqlı günlər yaşayırdı. Hər kəs ümidsiz vəziyyətdə idi. Həqiqi rəhbər olmadığımıza görə başımıza oyunlar açdılar, müsibətlər gətirdilər. Ölkədə kaos və anarxiya bətaqlığı, iqtisadi və siyasi böhran yaranaraq Azərbaycanı yenidən parçalamaq, xanlıqlar dövrünə qaytarmaq planını cızdılar.

Ancaq Azərbaycan xalqı özündə qüvvət tapıb vahidliyini, monolitliyini bəyan etdi və Ulu Öndər Heydər Əliyevi yenidən ölkə rəhbərliyinə dəvət elədi. Xalqın çağırışı ilə yenidən ölkə rəhbərliyinə döndən dahi şəxsiyyət düşmənlərimizin bütün planlarını alt-üst etdi, Azərbaycanı kaos və fəlakət burulğanından qurtardı. Ustalık, müstəqilliyimiz əbədiyyə və dönməzliyə çevirərək müasir Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu oldu.

Hazırda Azərbaycan Heydər Əliyev siyasəti kursu ilə inamla irəliləyir. Cənab İlham Əliyev bu yolun ən layiqli davamçısıdır və onu öz təfəkkürü, uzaqgörən siyasəti və müdrikliyi ilə daha da zənginləşdirir. Ulu Öndərin gördüyü möhtəşəm işləri eyni qüvvətlə və prinsipiallıqla davam etdirəcək Azərbaycan sabitlik, əmin-amanlıq adası kimi qoruyub saxlayır. Cənubi Qafqaz lider dövlətinə çevirərək iqtisadi qüdrətini, siyasi nüfuzunu daha artırır, xalqın güzəranını və rifahını dönmədən yüksəldir.

Bu bir həqiqətdir ki, Prezident İlham Əliyev ölkə rəhbərliyinə gəldiyi ilk günlərdən çox uğurlu xarici və daxili siyasət yeridir. Bu siyasətin mərkəzində müstəqil Azərbaycanın mənafeqi, xalqın milli maraqları durur. Son 16 ildə cənab Prezidentin həyata keçirdiyi müdrik və uzaqgörən siyasət qısa müddətdə Azərbaycanı dünya birliyinin sayılıb-seçilən üzvünə, beynəlxalq tədbirlərin, qloballaşan dünyanın problemlərini həlledici məkanə çevirib. İnkişafın Azərbaycan modeli, multikulturalizm modelimiz dünyanın diqqətini özünə çəkib, bir çox ölkələrdə öyrənilməyə başlanılıb.

Respublikanın bütün bölgələrində həyata keçirilən tikinti-quruculuq, abadlıq işləri regionların simasını büsbütün dəyişib. Bu gün Bakıdan istənilən bölgəyə səfər etdikdə insanın könüü açılır. Hər bir bölgədə ən müasir avtomobil yolları çəkilib. Rayonlarda artıq elektrik enerjisi, içməli su, mavi yanacaq problemləri yəşənir. Cənab İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu siyasətin nəticəsində ki, son illərdə ölkədə 15 min kilometr avtomobil yolu tikilib, 31 yeni elektrik stansiyası inşa olunmuş, 2500 meqavatlıq yeni qüvvə yaradılıb, 4 böyük su anbarı tikilib, ölkə üzrə təbii qazla təminat 96 faizə çatdırılıb. Bundan başqa, ölkədə 3 min 200-dən çox məktəb əsaslı təmir edilmiş və ya yenidən tikilib, 640 tibb müəssisəsi tikilib və ya yenidən qurulmuş, 44 Olimpiya İdman Kompleksi yaradılıb.

Ölkəmizdə sahibkarlıq sinfi formalaşdırılıb və regionlarda iş adamlarının fəaliyyəti üçün lazımı şərait yaradılıb, onlara dövlət tərəfindən güzəştli kreditlər verilir. Kiçik və orta sahibkarlığın inkişafı ölkə iqtisadiyyatının yüksəlişinə töhfə verir.

Konfrans giriş sözü ilə Respublika Ağsaqqallar Şurasının sədri, Milli Məclisin komissiya sədri Fəttah HEYDƏROV açdı. Müstəqil Azərbaycanın şərafətli, mənalı, uğurlu dövrünü yaşadığını qeyd edən Fəttah Heydərrov vurğuladı ki, istər ölkəmizin yüksəlişi, istər beynəlxalq səviyyədə qazanılan hər bir nailiyyət Azərbaycanın Ulu Öndər Heydər Əliyevin müayyən etdiyi yolla, İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə inamla addımlayaraq inkişaf etdiyini təsdiqləyir.

Respublikamızın tərəqqisi bütün ölkə ictimaiyyəti tərəfindən sevinç hissi ilə qarşılanır. Təbii ki, bu tədbirimizin iştirakçısı olan ölkə ağsaqqalları və gənclər Prezidentin apardığı siyasəti həmişə dəstəkləyib, onun ətrafında səfərbər olublar. Bu görüşümüzün məqsədi də ölkəmizdə gedən inkişaf prosesləri baredə müzakirə aparmaq, bu yolda ağsaqqalların və gənclərin roluna nəzər salmaqdır.

Ağsaqqallar bildirir ki, Heydər Əliyev 1969-cu ildə rəhbərliyə başlayanda Azərbaycan 15 respublika içərisində ən axırıncı yerlərdən birini tutdu. Ulu Öndərin sayəsində Azərbaycanda yeni həyat başladı. Onun müdrikliyi, insanlarnın öz vətəninə, torpağına, Azərbaycan adına yaranan fəaliyyəti nəticəsində Azərbaycan 15 respublika içərisində tanındı, fərqləndi. Məhz Azərbaycanın yüksəlişinin nəticəsi idi ki, Heydər Əliyev 1982-ci ildə SSRİ rəhbərliyinə irəliləyib. Heydər Əliyevin Moskvağa gətirməsi Azərbaycana daha çox xeyir verməyə başladı. Azərbaycanın problemlərinin həlli daha da asanlaşdı.

Eyni zamanda Heydər Əliyev dünyada tanınmış bir şəxsiyyətə çevrildi. Sovetlər İttifaqının rəhbərləri içərisində onun işiqli siması, məsələlərin həllinə nailiyyətli Heydər Əliyevi dünyada tanıtdı. Bunun məntəqi nəticədə olaraq Heydər Əliyevin mənsub olduğu Azərbaycanın adı da dünyada layiqli şəkildə tanınmağa başladı.

Aradan ötən illər bizə bu tarixin əzəmətinə, möhtəşəmliyini tam mahiyyəti ilə anlamaq, Heydər Əliyev fenomeninin milli dövlətçilik qarşısındakı əvəzsiz xidmətlərini mahiyyəti üzrə daha dərinləndirərək dərk etmək imkanı verir. Ulu Öndərin ölkəyə rəhbərlik etdiyi dövrlərdə xalqın minilliklərlə intizarında olduğu arzular, niyyətlər, məramlar gerçəyə çevrilib, milli dövlətçilik ənənələrinin formalaşması prosesi sürətlənmişdir. Bu zaman kəsiyi Azərbaycanda müstəqilliyin əbədi, daimi və dönməz xarakter alması, sabit dövlət quruluşunun yaranması, xalqın təbii və konstitusion haqlarına sahib çıxması, milli-mənəvi yüksəlişə nail olması kimi misilsiz tarixi prosesi əhatələyir.

Ona görə biz belə görüşlərdə Heydər Əliyevin xatirəsini ehtiramla anırıq. Heç vaxt unda bilərik ki, Heydər Əliyevin rəhbərliyi illərində ermənilər Azərbaycana qarşı torpaq iddiası ilə çıxış edə bilmədilər. Bir qarış da torpağımızı zəbt edə bilme-

dilər. Azərbaycan xalqına düşmən kəsilən, Heydər Əliyevi gözü götürməyən Qorbaçovun paxıl niyyətləri nəticəsində Heydər Əliyev vəzifəsindən istefa verməli oldu.

Azərbaycanın oxvaxtı rəhbərliyi Heydər Əliyevə qarşı ədalətli davrandı. Onun Bakıya qayıtmasına imkan vermədi. Ulu Öndər 1990-cı ilin iyul ayında Naxçıvana gəldi. O, heç bir vəzifə uğrunda mübarizə aparmırdı. Heydər Əliyev Naxçıvanda xalqla birlikdə yalnız blokadada olan Naxçıvanın azadlığı uğrunda mübarizə apardı. Yəni də xalqın təkidli ilə seçkilərə qatıldı. Naxçıvan Ali Sovetinin seçkilərdən sonra ilk iclasında Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə Azərbaycanın uğurlu bayrağı ucaldıldı. "Sovet" və "sosialist" sözləri Naxçıvanın adından çıxarıldı. Bütün bunlar inqilabi hadisələr idi. O zaman Heydər Əliyev heç bir vəzifə sahibi deyildi. Amma o, uzaqgörən, müdrik siyasətçi kimi böyük idrak sahibi idi. O, böyük bir xalqın gələcəyini düşünən bilən şəxsiyyət idi ki, bu addımı atdı. Sonrakı fəaliyyəti dövründə Heydər Əliyev Naxçıvanı qorudu, xilas etdi, ermənilərin Naxçıvanla bağlı planlarını alt-üst etdi.

Siz təsəvvür edin. SSRİ-nin dağıldığı dövrdə 15 respublika içərisində yalnız Azərbaycan işğalla üz-üzə idi. Ermənilər o vaxt Azərbaycan rəhbərliyində təmsil olunan iqtidarlardan qətiyyətsizliyindən, ölkədəki siyasi böhrandan, hakimiyyət çəkis-çəkəşinin nəticəsi idi ki, Heydər Əliyev 1982-ci ildə SSRİ rəhbərliyinə irəliləyib. Heydər Əliyevin Moskvağa gətirməsi Azərbaycana daha çox xeyir verməyə başladı. Azərbaycanın problemlərinin həlli daha da asanlaşdı.

Eyni zamanda Heydər Əliyev dünyada tanınmış bir şəxsiyyətə çevrildi. Sovetlər İttifaqının rəhbərləri içərisində onun işiqli siması, məsələlərin həllinə nailiyyətli Heydər Əliyevi dünyada tanıtdı. Bunun məntəqi nəticədə olaraq Heydər Əliyevin mənsub olduğu Azərbaycanın adı da dünyada layiqli şəkildə tanınmağa başladı.

Aradan ötən illər bizə bu tarixin əzəmətinə, möhtəşəmliyini tam mahiyyəti ilə anlamaq, Heydər Əliyev fenomeninin milli dövlətçilik qarşısındakı əvəzsiz xidmətlərini mahiyyəti üzrə daha dərinləndirərək dərk etmək imkanı verir. Ulu Öndərin ölkəyə rəhbərlik etdiyi dövrlərdə xalqın minilliklərlə intizarında olduğu arzular, niyyətlər, məramlar gerçəyə çevrilib, milli dövlətçilik ənənələrinin formalaşması prosesi sürətlənmişdir. Bu zaman kəsiyi Azərbaycanda müstəqilliyin əbədi, daimi və dönməz xarakter alması, sabit dövlət quruluşunun yaranması, xalqın təbii və konstitusion haqlarına sahib çıxması, milli-mənəvi yüksəlişə nail olması kimi misilsiz tarixi prosesi əhatələyir.

Ona görə biz belə görüşlərdə Heydər Əliyevin xatirəsini ehtiramla anırıq. Heç vaxt unda bilərik ki, Heydər Əliyevin rəhbərliyi illərində ermənilər Azərbaycana qarşı torpaq iddiası ilə çıxış edə bilmədilər. Bir qarış da torpağımızı zəbt edə bilme-









göstərir. Hazırda Çindən İngiltərə, Fransa, Almaniya kimi ölkələrə yükdaşıma müddəti təxminən 45-62 gündür. BTQ isə həmin yükləri 12-15 günə Avropaya çatdırmaq imkanına malikdir. Bundan başqa, dəmir yolu ilə yüklərin daşınmasının maya dəyəri də aşağıdır. Qeyd edilən faktor, sözsüz ki, BTQ-yə marağın artmasını təmin edir.

Azərbaycan beynəlxalq əhəmiyyətli digər bir layihənin də reallaşmasında önəmli oyunçuya çevrilib. 2000-ci il sentyabrın 12-də Rusiya, İran və Hindistan arasında imzalanmış hökumətlərarası sazişə əsasən, "Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi"nin təməli qoyuldu. Azərbaycan bu prosesin mərkəzində rol almağa başladı. Belə ki, Şimal-Cənub, Şərqi-Qərbi nəqliyyat dəhlizlərinin qovuşduğu coğrafi məkan Azərbaycandır. Bu o deməkdir ki, Şimal və ya Cənub dəhlizindən gələn yüklər Azərbaycan vasitəsilə həm Şərqi, həm də Qərbi göndərilə bilər. Həmin şərtlər ölkəmizi bu layihədə mühüm tərəfdaşa çevirib. Çünki Azərbaycan sözügedən layihələrdə iştirak etməsə, onların heç birini reallaşdırmaq mümkün deyildir.

"Şərqi-Qərbi nəqliyyat dəhlizi" kimi, "Şimal-Cənub dəhlizi" də region və regiondankənar ölkələrin diqqətini özünə cəlb edib. Bunun nəticəsidir ki, Azərbaycan, Belarus, Bolqarıstan, Ermənistan, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Oman Sultanlığı, Tacikistan, Türkiyə və Ukrayna da bu layihəyə qoşularaq onu qanunlaşdırmaq üçün ratifikasiya etmişdir.

Həmin ölkələrin "Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi"ne qoşulmaq istəməsi təbii bir prosesdir. Belə ki, dəhlizin yaradılmasında əsas məqsəd Hindistandan Rusiyaya, eləcə də Şimali və Qərbi Avropaya gedən yüklərin çatdırılma müddətini azaltmaqdır. Qeyd edək ki, hazırkı marşrut üzrə yüklərin çatdırılma müddəti 6 həftədən çoxdur. Lakin müxtəssislərin hesablamalarına görə, Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi vasitəsilə yüklərin daşınma müddətini üç həftəyə qədər azaldmaq mümkündür. Bununla belə, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu ilə yüklərin daşınması bütün parametrlərə görə yük göndərən və yük qəbul edənlər üçün daha sərfəlidir.

**Rüstəm KAMAL,**  
"Azərbaycan"

## Prezidentin siyasi qətiyyəti Azərbaycanın əlverişli coğrafi mövqeyindən səmərəli istifadəyə imkan verir

Əvvəlki 1-ci səh.

"Bakı-Tbilisi-Qars tarixi layihədir, qlobal layihədir. Bu layihə ölkələri bir-birinə daha yaxın edəcək. Bu layihə bölgədə sabitliyi, təhlükəsizliyi təminatı işində öz rolunu oynayacaq. Bu layihə bizim iqtisadi imkanlarımızı artıracaq və biz böyük vəsait əldə edəcəyik. Biz heç bir yerdən heç bir yardım, heç bir kredit almıyıq, öz daxili imkanlarımız hesabına bu yolu tikdik".

Dövlət başçısı qeyd etmişdir ki, layihənin tam həyata keçirilməsi istiqamətində tərəfdaş ölkələrlə müvafiq danışıqlar aparılır. Ölkəmizin texniki təcrübəsi, yüksəkixtisaslı mütəxəssisləri və maliyyə resursları olduğu üçün Azərbaycanla layihənin həyata keçirilməsi istiqamətində bütün işlər bizim tərəfimizdən görülür. Bununla yanaşı, Azərbaycan dəhlizlə bağlı qonşu ölkələrdə görülən işlərin maliyyələşməsinə də yardım göstərir. Prezident onu da nəzərə çatdırmışdır ki, tranzit ölkələr təkcə yüksək gəlir əldə etmir, bu həm də həmin ölkənin dünyada siyasi çəkisini artırır. Yeni Bakı-Tbilisi-Qars marşrutunun tam istismara verilməsi Azərbaycana gəlir gətirməklə yanaşı, dünyanın geniş bir regionunda yerləşən ölkələr-

lə siyasi əlaqələri genişləndirməyə imkan yaradacaq. Prezident onu da vurğulamışdır ki, regionda baş verən hadisələr, nəhəng enerji, nəqliyyat layihələri, digər sahələrdə aparılan işlər ölkəmizin siyasi çəkisini yüksək dərəcədə artırır. Bunun sayəsində Azərbaycan böyük hörmətə, yüksək beynəlxalq nüfuzə malik olan ölkəyə çevrilib.

Uzunluğu 850 kilometr olan Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun 504 kilometrini Azərbaycan ərazisindən keçir. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu marşrutu Avropadan Asiyaya birlişdirən ən qısa və etibarlı xətdir. Bu yol vasitəsilə birinci mərhələdə 5 milyon ton, ikinci mərhələdə 17 milyon ton, sonra daha böyük həcmdə yüklərin daşınması nəzərdə tutulub. Bir sözlə, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu Avrasiyanın nəqliyyat xəritəsinin önəmli hissəsinə çevrilib. Yeni marşrutun fəaliyyəti sayəsində yol boyunca yerləşən ölkələr arasındakı ticarət dövriyyəsi və qarşılıqlı sərmayə qoyuluşu artacaq, ondan istifadə edən bütün ölkələr arasında əməkdaşlıq genişləndəcək. Bu yol sabitliyə və təhlükəsizliyə xidmət göstərəcək. Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun uqurlu fəaliyyəti ölkəmizin geosiyasi əhəmiyyətini artıracaq və əlavə imkanlar yaradacaq.

Qeyd edək ki, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun istifadəyə verilməsi dünyada yük daşınmasında yeni imkan yaradıb. Bu marşrut yüklərin həm maya dəyəri, həm də vaxtında mənfi başına çatdırılması baxımından mövcud Süveyş kanalı marşrutundan sərfəlidir. Hazırda Asiyadan Avropaya yüklərin çox hissəsi dəniz yolu - Süveyş kanalı vasitəsilə daşınır. Əvvəllər bu marşrutla daşınan yüklərin nəqliyyat xərcləri baha başa gəlirdi üçün istehsalçı və alıcıların narazılığına səbəb olurdu. Odu ki, bir-biri ilə ciddi rəqabət aparən gəmiçilik şirkətləri vəziyyətdən çıxmaq üçün müvafiq tədbirlər həyata keçirməyə məcbur oldular. Onlar daşınan malların maya dəyərini aşağı salmaq üçün iritonağılı, daha sürətli gəmilərdən istifadə etməyə başladılar. Nəticədə yükdaşımaların maya dəyəri 3 dəfə aşağı düşdü. Hazırda 21 min kilometr məsafəni 30-35 sutkaya qət etməklə bir konteyneri sifarişçilərə 850 dollara çatdırmaq mümkündür. Bununla belə, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu ilə yüklərin daşınması bütün parametrlərə görə yük göndərən və yük qəbul edənlər üçün daha sərfəlidir.

BTQ-nin əhəmiyyətini onun texniki imkanları da

## Azərbaycan innovasiyalara açıq ölkədir

Əvvəlki 1-ci səh.

Hətta ölkəmizin iqtisadiyyatı innovasiya fəaliyyətləri baxımından artıq 2000-ci illərdə Rusiyaya ötürülmüşdü. Dünya iqtisadiyyatını global rəqabətlik baxımından dəyərləndirən beynəlxalq Dünya İqtisadi Forumu öz hesabatlarında Azərbaycanın global rəqabətlik potensialını real şəkildə qiymətləndirmiş və onun rəqabətlik indeksini müəyyən etmişdir. Müasir dövrdə Azərbaycan iqtisadiyyatının istənilən sahəsində innovativ ideyaların geniş tətbiqi və potensial kifayət qədər yüksəkdir. İstər sənayə, istər kənd təsərrüfatı, istərse də xidmət sahələrində innovativ ideyaların tətbiqi olduqca müşahidə edilir. Bunun əsas səbəbi isə Azərbaycan dövləti tərəfindən elmin inkişafına göstərilən qayğı və innovativ ideyaların tətbiqi üçün yaradılan münbit şəraitdir.

Bundan başqa, dövlət innovasiya fəaliyyətinin reallaşması üçün lazım gələn mexanizmləri müəyyənləşdirir, innovasiya potensialından səmərəli şəkildə istifadəni təmin etməyə yönələn tədbirlər hazırlayıb həyata keçirir. Hazırda Azərbaycan Prezidentinin yanında Vətəndaşlara Xidmət və



Sosial İnnovasiya üzrə Dövlət Agentliyinin tabeliyində "İnnovasiyalar Mərkəzi" fəaliyyət göstərir. Eyni zamanda innovativ ideyaların biznesə tətbiqini dəstəkləmək məqsədilə "Startup Azərbaycan" layihəsi təsis edilmiş, Dövlət İqtisad Universitetinin nəzdində fəaliyyət göstərən İnnovativ Biznes İnkubatoru yaradılmışdır.

Bütün bunlar elmin inkişafı, innovativ ideyaların yaradılması və tətbiqi istiqamətində hazırlanmış və uğurla həyata keçirilən çoxsaylı qanunvericilik aktları sayəsində mümkün olmuşdur. Azərbaycanda kosmik sənayenin yaradılması ilə bağlı hökumət tərəfindən hazırlanan və uğurla həyata keçirilən qanunvericilik aktı kosmik sənayenin yaradılmasına və telekommunikasiya peyklərinin orbitə çıxarılmasına haqqındadır. Sənəd Azərbaycan Prezidentinin 4 noyabr 2008-ci il tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmişdir. Bundan başqa, "Kosmik sənayenin yaradılması və inkişafı üzrə Dövlət Programı" ölkədə kosmik sahənin inkişafına Azərbaycan dövlətinin verdiyi dəstəyi göstəricisidir. Bunun məntiqi nəticəsi olaraq bu gün Azərbaycan artıq kosmik ölkədir. Peyklərimizin varlığı yalnız elmi-innovativ və ya iqtisadi əhəmiyyət daşıyır, eyni zamanda Azərbaycanın hərbi potensialına və dünya ölkələri arasındakı imicinə bərabər təsir edir. Bir sözlə, innovativ ideyaların tətbiqi ölkənin bütün sahələrinin inkişafına güclü təkan verir. Bu isə bir daha onu göstərir ki, Azərbaycan innovasiyalara açıq ölkədir.

**Bahadır İMANQULİYEV,**  
"Azərbaycan"

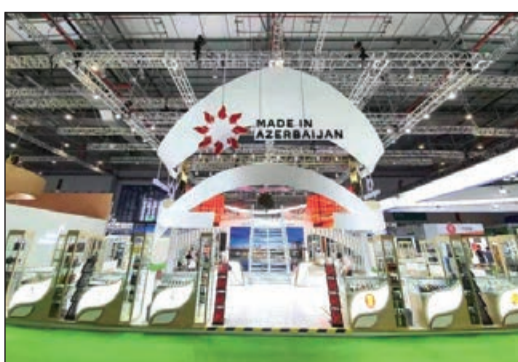
## Azərbaycan Şanxayda keçirilən II Çin Beynəlxalq İdxal Sərgisində iştirak edir

Çin maliyyə və biznes mərkəzi hesab olunan Şanxay şəhərində II Çin Beynəlxalq İdxal Sərgisi işə başlayıb.

155 ölkə və regionun, 26 beynəlxalq təşkilatın qatıldığı sərgi idxal məhsullarının Çin bazarına girişini təşviq etmək və bir iş dəstək məqsədi daşıyır. Sərgidə 62 ölkənin milli pavilyonu fəaliyyət göstərir. Ümumi ekspozisiya sahəsi 360 min kvadratmetr olan sərgidə 3893 şirkət iştirak edir.

Azərbaycan da bu il sərgidə milli pavilyonla təmsil olunur. Qida məhsulları, o cümlədən şərab və spirtli içkilər, qənnadı məmulatları, meyvə şirələri və kompot, quru meyvələr, mineral sular, konservlər istehsal edən 26 şirkətimiz məhsullarını yerli idxalçılara təqdim edir. Azərbaycan məhsulları həm sərginin milli pavilyonları, həm də biznes bölməsində nümayiş olunur.

Bir neçə ölkənin dövlət və hökumət başçısının, yüksək vəzifəli rəsmilərin iştirak etdiyi sərginin açılış mərasimində çıxış edən Çin Xalq Respublikasının Sədri Si Çinpin Şanxay sərgisinin hökumətin daxili bazarın idxal məhsullarına daha açıq olmasını təmin etmək



istiqamətindəki söylərinin bir hissəsi olduğunu deyib.

Sərgidə Azərbaycandan Baş Nazirin müavini, Azərbaycan-Çin Hökumətlərarası Ticarət-İqtisadi Əməkdaşlıq Komissiyasının həmsədri Şahin Mustafayev rəhbərliyi ilə nümayəndə heyəti iştirak edir. Nümayəndə heyətinin üzvləri sərgi çərçivəsində təşkil olunacaq forumlarda iştirak və çıxış edəcəklər. Bundan başqa, ikitərəfli görüşlərdə Azərbaycan ilə Çin arasında iqtisadi-ticarət əlaqələrinin inkişaf məsələləri müzakirə olunacaq.

## Məhsullarımız ilk dəfə "Global Village" beynəlxalq yarmarkasında nümayiş olunur

Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Dubay şəhərində hər il ənənəvi olaraq keçirilən "Global Village" Beynəlxalq Yarmarkasında ilk dəfə olaraq Azərbaycan məhsulları da nümayiş edilib.

Oktyabrın 29-dan 2020-ci ilin aprelində davam edəcək yarmarkada Azərbaycan da daxil olmaqla 78 ölkənin məhsulları 26 pavilyonda nümayiş olunur və satışa həyata keçirilir.

İqtisadiyyat Nazirliyinin tabeliyində Kəçir və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin (KOBİA) və Dubayda Kəçir Azərbaycan Ticarət Evinin təşkilatçılığı, ölkəmizin BƏƏ-dəki Ticarət Nümayəndəliyinin dəstəyi ilə yarmarkaya qatılmaq üçün Azərbaycan pavilyonu açılıb. Burada ziyarətçilərə 25 Azərbaycan şirkətinin 200-ə yaxın çeşiddə məhsulları - meyvə-tərə-

## MƏRKƏZİ SEÇKİ KOMİSSİYASINDA

Qərar № 11/45

Mərkəzi Seçki Komissiyasının 31 oktyabr 2019-cu il tarixli iclas protokolu təsdiq edilmiş barədə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyası Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 19.14-cü, 28.2-ci və 28.4-cü maddələrinə uyğun olaraq **qərara alır**: Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının 31 oktyabr 2019-cu il tarixli iclasının protokolu təsdiq edilsin.

**Sədr** Məzahir Pənahov  
**Katib** Arifə Muxtarova  
**Katib** Mikayıl Rəhimov

05.11.2019-cu il

Qərar № 11/46

2019-cu il dekabrın 23-nə təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərində səsvərmanın yeri və vaxtı barədə seçicilərin məlumatlandırılmasına dair bildirişlərin mətni, forması, sayı və hazırlanması qaydası haqqında Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı

Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 104.1-ci maddəsinə əsasən məntəqə seçki komissiyaları səsvərmanın yeri və vaxtı haqqında seçiciləri xəbərdar etməlidirlər.

Mərkəzi Seçki Komissiyasının 2019-cu il 5 iyun tarixli 5/28 sayılı Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında keçirilən seçkilərdə (referendumda) səsvərmanın yeri və vaxtı barədə bildirişlərin seçicilərə paylanması (çatdırılması) Qaydaları"nın 2.1-ci bəndinə uyğun olaraq bildirişin mətni, forması, sayı və hazırlanmasına dair tələblər Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı ilə səsvərma gününə ən azı 40 gün qədər təsdiq edilmiş və müəyyən olunmuş formada və sayda poliqrafiya müəssisəsində hazırlanmalıdır.

Ona görə də seçicinin soyadı, adı, atasının adı ilə yanaşı, özünün və səs verəcəyi seçki məntəqəsinin ünvanı haqqında, səsvərmanın yeri və vaxtı, səsvərma prosesində istifadə edilən şəxsiyyət təsdiq edən sənədlərin siyahısı, səsvərma qaydaları və s. bu kimi maarifləndirmə xarakterli məlumatları da özündə ehs etdirən bildiriş nümunəsinin hər bir seçicinin ünvanına çatdırılması üçün respublika üzrə daimi seçici siyahılarına daxil edilmiş seçicilərin sayı nəzərə alınmaqla (məhzürü köçkün statusu almış seçicilər istisna edilməklə), həmin saydan təqribən 3% artıq əlaqədar Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi Aparatının mətbəəsində mətbəə üsulu ilə hazırlanması məqsədmüvafiqdir.

Mərkəzi Seçki Komissiyası yuxarıda qeyd edilənləri əsas götürərək Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 19.14-cü, 25.2.6-cı, 25.2.11-ci, 28.2-ci, 28.4-cü, 28.4-cü maddələrinə və yuxarıda göstərilən Qaydaların 2.1-ci bəndinə əsasən **qərara alır**:

- 2019-cu il dekabrın 23-nə təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərində səsvərmanın yeri və vaxtı barədə seçicilərin məlumatlandırılmasına dair bildirişin mətni və forması təsdiq edilsin.
- Səsvərmanın yeri və vaxtı barədə seçicilərin məlumatlandırılmasına dair bildirişlərin sayı 5 020 287 (beş milyon iyirmi min iki yüz səksən yeddi) ədəd müəyyən edilərək Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi Aparatının mətbəəsində mətbəə üsulu ilə hazırlansın.
- Bu Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

**Sədr** Məzahir Pənahov  
**Katib** Arifə Muxtarova  
**Katib** Mikayıl Rəhimov

05.11.2019-cu il

Qərar № 11/49

Bəzi dairə seçki komissiyalarının tərkibində dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyası Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 19.14-cü, 22.1-ci, 22.3.1-ci, 28.2-ci, 28.4-cü və 30-cu maddələrinə uyğun olaraq **qərara alır**:

- Həsət Şahbaz oğlu Hüseynov 103 sayılı Gədəbəy seçki dairəsi dairə seçki komissiyasının həlledici səs hüquqlu üzvü vəzifəsindən vaxtından əvvəl azad edilsin.
- Məhsətli Hübət qızı Nuriyeva 124 sayılı Şuşa - Ağdam - Xocalı - Xocavənd seçki dairəsi dairə seçki komissiyasının həlledici səs hüquqlu üzvü təyin edilsin.

**Sədr** Məzahir Pənahov  
**Katib** Arifə Muxtarova  
**Katib** Mikayıl Rəhimov

05.11.2019-cu il

Qərar № 11/47

2019-cu il dekabrın 23-nə təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərində Azərbaycan Sosial Demokrat Partiyasının səlahiyyətli nümayəndələrinin qeydə alınması haqqında Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı

2019-cu il dekabrın 23-nə təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərində Azərbaycan Sosial Demokrat Partiyası Plenumunun 2019-cu il 23 oktyabr tarixli iclasının qərarı ilə səlahiyyətli nümayəndələr təyin olunmuş və həmin şəxslərin qeydə alınması üçün müvafiq sənədlər Mərkəzi Seçki Komissiyasına təqdim edilmişdir.

Mərkəzi Seçki Komissiyası bununla əlaqədar qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş müddətdə və qaydada müvafiq araşdırma aparıb, təqdim edilmiş şəxslərin qeydə alınması üçün hüquqi əsasların olmasını müəyyən etmişdir.

Yuxarıda qeyd edilənləri əsas götürərək Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyası Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 19.14-cü, 28.2-ci, 28.4-cü və 52-ci maddələrinə əsasən **qərara alır**:

- 2019-cu il dekabrın 23-nə təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərində aşağıdakı şəxslər Azərbaycan Sosial Demokrat Partiyasının səlahiyyətli nümayəndələri kimi qeydə alınsınlar:

Cabir Məhərrəm oğlu Dadaşov  
Gühar Rza qızı Abdullayeva  
Zəhra Ağadadaş qızı Ağayeva  
İskəndər Tofiq oğlu Səmədov  
Eldəniz Rza oğlu Ağayev  
Cavanşir Yaşar oğlu Əsədov  
Xanhüseyn Gülhüseyn oğlu Əliyev  
Kamil Babalı oğlu Həsənov  
Yaşar Sərdar oğlu Əsədov  
Mətanət Nureddin qızı Əliyeva  
Ağamalı Xoşbəxt oğlu Ağayev  
Yaşar Cabir oğlu Əsgərov  
Seyincə Azad qızı Babayeva  
Rövşən Rəfiq oğlu Babayev  
Ögüz Nureddin oğlu Rəhimov  
Təhmiz İzzət oğlu Məmmədov

- Bu Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

**Sədr** Məzahir Pənahov  
**Katib** Arifə Muxtarova  
**Katib** Mikayıl Rəhimov

05.11.2019-cu il

Qərar № 11/48

2019-cu il dekabrın 23-nə təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərində Vətəndaş Həmrəyliyi Partiyasının səlahiyyətli və maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndələrinin qeydə alınması haqqında Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı

2019-cu il dekabrın 23-nə təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərində Vətəndaş Həmrəyliyi Partiyası Siyasi Şurasının 2019-cu il 1 noyabr tarixli iclasının qərarları ilə səlahiyyətli nümayəndələr və maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndə təyin olunmuş və həmin şəxslərin qeydə alınması üçün müvafiq sənədlər Mərkəzi Seçki Komissiyasına təqdim edilmişdir.

Mərkəzi Seçki Komissiyası bununla əlaqədar qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş müddətdə və qaydada müvafiq araşdırma aparıb, təqdim edilmiş şəxslərin qeydə alınması üçün hüquqi əsasların olmasını müəyyən etmişdir.

Yuxarıda qeyd edilənləri əsas götürərək Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyası Azərbaycan Respublikası Seçki Məcəlləsinin 19.4-cü, 19.14-cü, 28.2-ci, 28.4-cü və 52-ci maddələrinə əsasən **qərara alır**:

- 2019-cu il dekabrın 23-nə təyin edilmiş bələdiyyə seçkilərində aşağıdakı şəxslər Vətəndaş Həmrəyliyi Partiyasının səlahiyyətli və maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndələri kimi qeydə alınsınlar:
  - 1.1. səlahiyyətli nümayəndələr:
    - Laşa Zazayevli Poladşvili
    - Felmar Əli oğlu Ələkbərov
    - Seyhun Şakir oğlu Əsədli
    - Gülınar Faiq qızı Hüseynova
    - Real Əliqulu oğlu Cəfəli
    - Tatyana Petrovna Fatullayeva
    - Nəsimi Çərkəz oğlu Şərfəxanlı
    - Lamiyə Məhərrəm qızı Kərimova
    - Elman Tahir oğlu Əliyev
    - Mehman Şərif oğlu Sevidinkov
    - İqbal Cankişi oğlu Adışov
    - Günay Vədil qızı Nərmanova

2. maliyyə məsələləri üzrə səlahiyyətli nümayəndə:
  - Xantural Nəsimi oğlu Şərfəxanlı

- Bu Qərar dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

**Sədr** Məzahir Pənahov  
**Katib** Arifə Muxtarova  
**Katib** Mikayıl Rəhimov

05.11.2019-cu il

## İşsizlikdən Sığorta Fondunun 2020-ci il üçün büdcə xərclərinin istiqamətləri açıqlanıb

İşsizlikdən Sığorta Fondunun 2020-ci il üçün büdcəsinin 128,2 milyon manat təşkil edəcəyi planlaşdırılır ki, bu da 2019-cu ilə nisbətən 30 faiz çoxdur.

Fondun 2020-ci il büdcəsinin əsas xərc istiqaməti kimi 63,7 milyon manat vəsaitin özünüməşğulluq proqramının icrasına, proqrama cəlb olunanların kiçik təsərrüfat və müəssisələrini yaratmaları üçün onlara aktivlərin alınmasını maliyyələşdirilməsi yönəldilməsi planlaşdırılır.

Həmçinin fondun gələnlə bərabər işsizlikə görə sığorta ödənişləri üçün 5 milyon, peşə hazırlığı və əlavə təhsil kurslarının və peşəyönümlü məsləhət xidmətlərinin, əmək yarmarkalarının və əmək birjalarının təşkil, "E-əmək birjası" portalının yaradılması, peşə standartlarının hazırlanması üçün 9,5 milyon manat ayrılması nəzərdə tutulur.

Haqqı ödənilən ictimai işlərin təşkilinə isə işsizlikdən Sığorta Fondundan gələn 2 milyon manat ayrılması planlaşdırılıb.

Sığortalananların əməkhaqqının müəyyən hissəsinin müddətli (3 ay, 6 ay, 9 ay, 1 il) sığortaləndirilməsi birlikdə maliyyələşdirilməsi 3 milyon manat yönəldilməsi də fondun 2020-ci il üçün büdcə layihəsinin xərclər istiqamətlərinə daxildir.

Gələn il DOST mərkəzləri şəbəkəsinin genişləndirilməsi, növbəti ilde yeni DOST mərkəzlərinin və 2 regional peşə tədrisi mərkəzinin yaradılması, Əmək Bazarı və Sosial Müdafiə Məsələləri üzrə Milli İşsizlikdən Sığorta Fondu mühüm dəstək olacaq. Bu istiqamətlər üzrə fondun 43 milyon manat vəsait yönəldilməsi nəzərdə tutulur.

Habelə sosial müdafiəyə ehtiyacı olanların məşğulluğu üçün məqsədli proqramlar, əmək hüquqlarının həyata keçirilməsi və digər aktiv tədbirlər üçün fondun ayrılması planlaşdırılan vəsait 2 milyon manat təşkil edir.





## DÜNYA



## Ekologiya

## ABŞ rəsmən Paris iqlim sazişindən çıxır

Dünya ictimaiyyəti Vaşinqtonun qərarını hiddətlə qarşılayır

ABŞ Paris iqlim sazişindən rəsmən çıxması prosesinin başladığını elan etmişdir. Bu barədə dövlət katibi Mayk Pompeo məlumat vermişdir. Proses bir il davam edəcək. Sazişin şərtlərinə uyğun olaraq, ABŞ müqavilədən çıxması barədə BMT-yə rəsmi məlumat göndərmişdir.

ABŞ Prezidenti Donald Tramp hələ seçkiqabağı kampaniyanın gedişində iqlim sazişini sət təhqid etmiş və söz vermişdi ki, dövlət başçısı seçilsə, ABŞ müqavilədən çıxacaq. Onun fikrincə, sənəd hazırkı redaksiyasında ABŞ sənayesini olduqca məhdudlaşdırır. Ağ evin başçısı qərarını onunla əsaslandırmışdı ki, saziş iqlim dəyişikliyi ilə mübarizəyə yox, başqa ölkələrin ABŞ üzərində iqtisadi üstünlük əldə etməsinə yönəlmişdir. Tramp bayan etmişdi ki, saziş biznesin və verəddəyicilərinin üzərinə qeyri-şəffaf iqtisadi öhdəliklər qoyur, milli sənayeni sarsıdır. Onun hesablamalarına görə, ABŞ Paris sazişində qalmaqda 3 trilyon dollar və 6,5 milyon iş yeri itirəcək. ABŞ lideri əlavə etmişdi ki, Vaşinqton gələcəkdə yenidən müqaviləyə qoşula bilər, amma daha sərfəli şərtlərlə.

Tramp Prezident kürsüsünə əyləşdikdən sonra seçkiqabağı vədlərini, o cümlədən Paris iqlim sazişindən çıxmağı reallaşdırmağa başladı. O, 2017-ci il iyunun 1-də bayan etdi ki, ABŞ müqavilədən çıxacaq. Nəhayət, srağagün verilməsinə vəd yerinə yetirildi. ABŞ administ-

rasiyası hesab edir ki, ölkə atmosfərə bütün növ tullantıların həcmi ni məhdudlaşdırmışdır. Belə ki, 1970-ci ildən 2018-ci ilədək zərərli tullantılar 74 faiz, istixana qazı tullantıları isə 2005-ci ildən 2017-ci ilədək 13 faiz azalmışdır.

Dövlət katibi ABŞ-in Paris sazişindən çıxması prosesinin başladığını bildirərək qeyd etmişdir ki, onun ölkəsi beynəlxalq müzakirələr çərçivəsində real nəticələrə, innovasiyalara və açıq bazarların lider roluna əsaslanan real və praqmatik model təqdim etmək niyyətindədir: "Biz iqlim dəyişikliyinə təsirinəni sabitliyini təmin etmək üçün global təərəfdaşlarımızla işi davam etdirəcək, təbii fəlakətlərə reaksiya verməyə hazır olacağıq. Övvəllər olduğu kimi, iqtisadiyyatımızı inkişaf etdirməklə bərabər, tullantıları azaldacaq, dostlarımızla və tərəfdaşlarımızla köməyimizi təklif edəcəyik".

Paris iqlim sazişi 2015-ci il dekabrın 12-də qəbul olunmuş və 2016-cı il noyabrın 4-də qüvvəyə minmişdir. Hazırda 197 ölkə sazişin iştirakçısıdır. Onların 185-i sənədi ratifikasiya etmişdir. ABŞ sazişi imzalayarkən atmosfərə atılan istixana qazının həcmi 2025-ci ilədək 2005-ci ilə müqayisədə 26-28 faiz azaltmağı öhdəsinə götürmüşdür. Saziş iqlim dəyişikliyi təhlükəsinə qarşı global reaksiyanı gücləndirməyə yönəlmişdir. İştirakçı ölkələr planetdə orta temperaturun 2100-cü ildə 2 dərəcədən çox artmasına imkan verməmək barədə sazişə gəlmişdir. Sənəd ilk növbədə istilik qazı tullantılarını azaltmağı nəzərdə tutur.



ABŞ Paris sazişindən çıxmaqla yanaşı, Yaşıl İqlim Fondunu maliyyələşdirməyi dayandırdığını elan etmişdir. Beləliklə, fondun büdcəsi təxminən üçdəbir qədər azalacaq.

Tramp bildirir ki, danışıqlar mənasızın arxasına qayıdır sazişin amerikalılara sərfəli vəziyyətə salmaq üçün sənədə yenidən baxmağa hazırdır. Lakin problem də elə budur. Sazişə yenidən baxmaq üçün bütün iştirakçı dövlətlərin razılığı lazımdır. On il davam etmiş çətin danışıqlar prosesindən sonra əldə edilmiş sazişi dəyişdirmək üçün 200-ə yaxın dövləti sifir nöqtəyə qaytarmaq real deyil.

Digər tərəfdən, saziş iştirakçı dövlətin üzərinə hansısa sət öhdəlik qoyur. Hər bir ölkə atmosfərə zərərli tullantıları azaltmaq və neytrallaşdırmaq məqsədini sərbəst şəkildə müəyyənləşdirir, heç kim ABŞ-a bu məqsədi sazişdən çıxmadan müəyyən etməyə mane olmur. Nəhayət, müqavilə iştirakçıların özlərini müəyyənləşdirdiyi məqsədləri reallaşdırmadığına görə heç bir cəza nəzərdə tutmur. Ona görə də Tramp amerikalı təhqidçiləri hesab edir ki, dövlət başçısının qərarı iqlim

lindən çox ABŞ-a ziyan vurur, çünki ölkə "təmiz" texnologiyalarda dünyadan geri qalır, bərpa olunan enerjiyə yetərli investisiya cəlb edə bilməyəcək, dünya lideri kimi nüfuzunu itirəcək və dünya bazarına çıxışı məhdudlaşdıracaq.

Vaşinqtonun Paris iqlim sazişindən çıxması beynəlxalq ictimaiyyətdə hiddət doğurur. Çünki Birləşmiş Ştatlar ətraf mühiti çirkənləndirməkdə Çindən sonra dünyada ikinci yeri tutur. Alimlərin fikrincə, ABŞ-in sazişin şərtlərinə yerinə yetirməkdən imtina etməsi global iqlim dəyişikliyinə fəsadlarını sürtəndirə bilər.

Təbii ki, iqlim dəyişikliyinə qarşısını almaq üçün dünya ölkələrinin ilk dəfə olaraq səylərini birləşdirdiyi şərəitdə ABŞ kimi superdövlətin Paris sazişindən çıxması ətraf mühitin gələcəyinə təsirsiz ötürməyəcək. Məsələn, Yaşıl İqlim Fondunun büdcəsinin əhəmiyyətli dərəcədə azalması inkişaf etməkdə olan ölkələrdə iqlim proqramlarının reallaşdırılmasına çətinlik yaradacaq; bu cür layihələr ya itxisar olunacaq, ya da dondurulacaq. Vəziyyət yalnız o halda dəyişə bilər ki, başqa

ölkələr üzərlərinə yüksək maliyyə öhdəlikləri götürsün. Lakin hələlik hansısa dövlət müvafiq bəyanatla çıxış etməmişdir.

Ustalık, başqa dövlətlərin ABŞ-dan nümunə götürərək Paris sazişindən çıxacağını istisna etmək mümkün deyil. Artıq presedent var: G20-nin Hamburq sammitində (2017) Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan bayan etmişdir ki, onun ölkəsi Paris sazişinin ratifikasiyası prosesini müvəqqəti olaraq dayandıra bilər.

Buna baxmayaraq, ABŞ-in Paris sazişindən çıxması müqavilənin statusuna təsir göstərməyəcək, çünki Paris sazişinə qoşulmuş dövlətlərin əksəriyyəti sənədin şərtlərinə sadıq qalacağını bayan etmişdir. Eyni zamanda ABŞ-in sazişdən çıxması prosesinin bir il davam edəcəyini nəzərə alaraq Vaşinqtonun qarşıdakı müddətdə öz qərarına yenidən baxacağını ehtimal etmək olar. Amma bu yalnız ehtimaldır və sifir nəzəri cəhətdən mümkündür.

Allahverdi MEHDİYEV, "Azerbaycan"

## Terror

## Bağdadın bacısı həbs olundu

Türkiyə hakimiyyət orqanları İŞİD terrorçu təşkilatının öldürülmüş lideri Əbu Bakr Bağdadın böyük bacısı Rəsmiyyə Avadı ailəsi ilə birlikdə həbs etmişdir. Bu barədə "Assosiyetted Press" və "Röyter" agentlikləri xəbər verir.



Məlumatla görə, 65 yaşlı Avad Suriyanın şimalında yerləşən Hələb əyalətinin Əzaz şəhərində saxlanmışdır. O, terrorçu qruplaşma ilə əlaqədə şübhəli bilinir. Avadla birlikdə onun həyat yoldaşı, beş övladı və gəlını saxlanmışdır. Həddi-buluğa çatıqlar artıq dindirilmişdir.

## Etiraz

## İraqda nümayişlər üzündən internet bağlandı



İraq hökuməti iğtişaların güclənməsi səbəbindən ölkənin paytaxtı Bağdadda və əksər regionlarda internet girişini məhdudlaşdırmışdır. Bu barədə "Net-Blocks" beynəlxalq təşkilatı məlumat vermişdir.

On milyonlarla adam sərbəbəyə daxil olmaq imkanını tamamilə itirmişdir.

İraqda nümayişlər öten ayın əvvəllərindən bəri davam edir. Ölkə sakinləri işsizliyə, korrupsiyaya və pis həyat şəraitinə etiraz edir, hökumətin istefasını tələb edirlər.

## Qarşdurma

## Vaşinqton İrana qarşı yeni sanksiyalar tətbiq etdi

Bu dəfə hədəf Xameneinin ətrafıdır

ABŞ İrana münasibətdə sanksiya siyahısını genişlətməmişdir. Bu dəfə sanksiyalara İranın ali lideri, Ayətulla Əli Xameneinin yaxın ətrafını təmsil edən 10 nəfər məruz qalmışdır. Bu barədə ABŞ Maliyyə Nazirliyi məlumat vermişdir.

Sanksiya siyahısına düşənlərin ABŞ-dakı aktivləri dondurulacaq, ABŞ vətəndaşlarını və şirkətlərini onlarla biznes əlaqəsinə girməsi qadağan ediləcək.

ABŞ-in Maliyyə naziri Stiven Mnuçin bildirmişdir ki, sanksiya siyahısına düşmüş şəxslərin Amerikanın xaricdəki obyektlərinə hücumlarında əli var. Onlar, həmçinin uzun illərdən İrana, xalqına zülm etmiş, bütün dünyada terrorizmi yaymış və sabitliyi pozmaq siyasəti yürütmüşlər.

Siyahıda Ayətulla Əli Xameneinin oğlu Müctəbə Xamenei, İran Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargahının rəisi Məhəmməd Hüseyn Baqiri, onun müavini Qulam Əli Rəşid, İran rəhbərinin Beynəlxalq məsələlər üzrə müavini Əli Əkbər Vilyəti, İran Ali Məhkəməsinin sədri İbrahim Rəisi, sabiq Müdafiə naziri Hüseyn Dehqan, həmçinin bir sıra rəhbərlər, din xadimləri, siyasətçilər və hökumət nümayəndələri yer alırlar.

## Qəza

## Nepalda sərnəşin avtobusu çaya düşdü

Nepalda avtobus çaya düşmüşdür. Nəticədə 17 nəfər həlak olmuş, 50 nəfər yaralanmışdır. Avtobusda sərnəşinlərin sayı həddən çox olmuşdur. Bu barədə TRT telekanalı xəbər verir.

Xatırladaq ki, öten həftə paytaxt Katmandunun 120 kilometrliyində Tihar festivalından

qayıdan sərnəşin avtobusu 20 metr hündürlükdən dərəyə aşmışdır.

Faciə ilə bitən qəzanın səbəbi texniki nasazlıq olmuşdur.

Nepalda lazımi infrastrukturun olmaması, normal yolların və nəqliyyatın çatışmaması ucubandan tez-tez qəzalar baş verir.

## Kosmos

## "Voyager-2" 40 ildən sonra ulduzlararası məkandan məlumat göndərdi

"Voyager-2" kosmik aparatı startdan təxminən 40 il sonra ulduzlararası məkandan ilk məlumatlar göndərmişdir. Bu barədə Amerikanın NASA kosmik agentliyi məlumat vermişdir.



Məlumatla görə, "Voyager-2" Yerdən aralanaq 18 milyard kilometr məsafə qət etmiş və 2018-ci ilin noyabrında ulduzlararası məkana çıxmışdır. İndisə göndərilmiş informasiya Yerə çatmış və mütəxəssislər tərəfindən deşifrə edilmişdir.

Bu ərəfədə "Nature Astronomy" jurnalında beş məqalə çıxmışdır. Onların hərəsi aparatın beş cihazının birindən alınmış nəticələrdən bəhs edir. Bu nəticələr kosmik sahilyanı zolağın - Günəş sisteminin bitdiyi və ulduzlararası məkana başladığı yerin mənzərəsinin təsvirini verməyə kömək edəcək.

## Kriminal

## Rio Olimpiadasının iştirakçısı 8,5 il işə alındı

Niderlandlı yüngül atlet, 2016-cı ildə Braziliyanın Rio-de-Janeyro şəhərində keçirilmiş Yay Olimpiya Oyunlarının iştirakçısı Madiya Qafur narkotik maddələrdən qaçaqmalçılığında görə 8,5 il müddətinə azadlıqdan məhrum edilmişdir. Bu barədə TASS agentliyi xəbər verir.



Qafur öten yay Niderlandla Almaniya sərhədində saxlanmışdır. Sərhəddə idmançının avtomobilində 2 milyon avro dəyərində 50 kiloqram narkotik maddə aşkar etmişdir.

Srağagün 27 yaşlı Qafur qaçaqmalçılıqda və narkotik maddələrin qanunsuz dövriyyəsinə təşvişli bilinərək 8,5 il müddətinə həbs edilmişdir.

Xatırladaq ki, Rio Olimpiadasında Qafur 4x400 metr estafetdə iştirak etmişdi. O, 2011-ci ildə qenzlər arasında Avropa çempionatının bürünc medalını qazanmışdır.

## İmpicment

Amerikalıların yarından çoxu Trampın impicmentini dəstəkləyir

ABŞ sakinlərinin yarından çoxu Prezident Donald Trampın impicment məsələsi üzrə təhqiqat keçirmək zərurəti ilə razıdır. Buna WSJ və NBC telekanallarının sifarişli ilə keçirilmiş sorğunun nəticələri dəlalət edir.

Sorğuya əsasən, vətəndaşların 55 faizi demokrataların təşəbbüsünü dəstəkləmişdir.

## İğtişax

Amerikalıların yarından çoxu Trampın impicmentini dəstəkləyir

Çilidə 19 gündür hökumət əleyhinə etirazlar davam edir. Nümayişlər nəticəsində indiyədək 23 nəfər həlak olmuş, 1200 nəfərdən çox adam yaralanmışdır.

Paytaxt Santyaqoda aksiya iştirakçıları metro biletlərinin qiymətinin artmasına etiraz edirlər. Bundan əlavə, nümayişçilər əmək-haqqını və pensiyaları artırmağı, dərmanların qiymətini azaltmağı tələb edirlər.

Həmkarlar ittifaqları və qeyri-hökumət təşkilatlarının çağırışı ilə Santyaqonun minlərlə sakinini irimiyəyətli etiraz aksiyasında iştirak etmişdir. Etirazçılar Prezident sarayının qarşısında və İtaliya meydanında toplaşmışdılar.

Yerli KİV-in xəbərinə görə, etirazçılarla təhlükəsizlik qüvvələrinin arasında vaxtaşırı toqquşmalar baş verir. Polis aksiyanın aqressiv əhvali-ruhiyyəli iştirakçılarına qarşı təzyiqli sudan və göz yaşardıcı qazdan istifadə etmişdir.

## Dünya irsi

## Yaponiyada UNESCO siyahısında olan obyektlər yandı

Yaponiyanın Gifu prefekturasında, Sırakava kəndində alov iki kiçik tikilini məhv etmişdir. Həmin evlər "qassō-dzukuri" xüsusi memarlıq məktəbinə görə UNESCO-nun Dünya İrs Siyahısına daxil edilmişdir. Bu barədə "Röyter" agentliyi xəbər verir.

Hadisə zamanı samanlı tavanı olan məşhur tikili yanıbmışdır. Adamlar zərər çəkənlərdir. Sakinləri əsrilər boyu baramaçılıqla meşğul olan Sırakava kəndində müxtəlif ağac növləri və gildən inşa edilmiş, müxtəlif ot növləri və samanla örtülmüş hündür tavanları olan 55 ənənəvi yapon evi qorunub saxlanmışdır.

Bu, Yaponiyada UNESCO-nun siyahısında yer alan obyektin məhvi ilə nəticələnməsi ikinci yanğın hadisəsidir. Belə ki, öten həftə



dir. Nəticədə iki polis qadın yaralanmış və xəstəxanaya aparılmışdır.

Etiraz aksiyaları təkcə Santyaqoda deyil, Çilinin Konsepsyon və Valparaiso kimi digər şəhərlərində də davam edir.

Bu arada Çilidə 6 bal gücündə zəlzələ baş vermişdir. ABŞ Geoloji Xidmətinin məlumatına görə, zəlzələnin episentri Kokimbo vilayətinin İlyapel şəhərində 28 kilometr cənub-qərbdə olmuşdur. Yeraltı təkanları ölkənin beş regionunun, habelə paytaxt Santyaqonun sakinləri hiss etmişdir. Tələfat və dağıntılar barədə məlumat verilmir.



ölkənin cənubunda yerləşən Okinava prefekturasının Naha şəhərindəki Süri qəsridə yanğın baş vermişdir. Nəticədə 7 tikili, o cümlədən kompleksin əsas binası tamamilə məhv olmuşdur.

Yanğınların səbəbi hələ ki məlum deyil. Təhqiqat aparılır.





## Dahi şairə həsr olunmuş ədəbi-bədii məclis

Bəşəri dəyərlər şairi İmadəddin Nəsiminin 650 illik yubileyi möhtəşəm bir hadisədir. Cahana sığmayan dahi söz ustası dünyanın sevimlisinə çevrilib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sərəncamı ilə 2019-cu ilin "Nəsimi ili" elan olunması mütəfəkkir şairə olan ehtiramı daha da artırmışdır.

AMEA N.Gəncəvi adına Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyinin Aran regional filialının, Kürdəmir Regional Mədəniyyət İdarəsi və İmişli Rayon İcra Hakimiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə İmişli rayonunda İmadəddin Nəsimiyə həsr olunmuş ədəbi-bədii məclis keçirilmişdir. "Nəsimi ili" çərçivəsində olan bu tədbiri giriş sözü ilə N.Gəncəvi adına Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyinin Aran regional filialının müdiri, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Yaqut Bahadırqızı açmışdır.

İmişli Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Vilyam Hacıyev çıxış edərək tədbir iştirakçılarını salamlamış, bu əlamətdar hadisə münasibətilə onları təbrik etmişdir. Natiq 2019-cu ilin "Nəsimi ili" elan edilməsi ilə əlaqədar sərəncam vermiş, Prezident İlham Əliyevə rayon ictimaiyyəti adından dərin minnətdarlığını bildirmiş, bu əlamətdar hadisəni ölkə rəhbərinin klassik ədəbiyyatımıza, mədəniyyətimizə, incəsənətimizə göstərdiyi misilsiz diqqət və qayğının təzahürü kimi dəyərləndirmişdir.

Tədbirdə AMEA Şərqşünaslıq İnstitutunun əməkdaşı, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent, Nəsimi irsini araşdıran qrupun rəhbəri Səadət Şıxıyeva, Nizami Gəncəvi adına Milli Azərbaycan Ədəbiyyatı Muzeyinin şöbə müdiri, filologiya elmləri doktoru, professor Şəfəq Əlibaylı Nəsiminin keşməkeşli həyatından, yaradıcılığından, Nəsimi düşüncəsinin bəşəri xüsusiyyətlərindən danışmışlar.

Tədbirdə "Nəsimi" filmindən kadrlar, eləcə də dövlətin böyük şairin irsinə verdiyi dəyər, "Nəsimi ili" çərçivəsində keçirilən tədbirləri əks etdirən süljetlər nümayiş etdirilmişdir. Tədbirdə Beyləqan rayon Mədəniyyət Mərkəzinin nəzdində fəaliyyət göstərən Gənclik Xalq Teatrının aktyorları Elnur Abbasov, Əbdülhəsən Tağıyev "Mən bu cahana sığmazam" tamaşasından bir səhnəni, İmişli rayon Mədəniyyət Mərkəzinin əməkdaşları Sərvər Şirinov, Sənəm Məmmədli, Baxış Babayev, Elnur Məcidov, Kərim Əhmədov hazırladıkları "Nəsimi" kompozisiyasını da tamaşaçılara təqdim etmişlər.

Əməkdar mədəniyyət işçiləri Aşiq Ağamurad Şirvanlı, balabançı Rasim Ələsgərov, xanəndələrdən 5-ci Televiziya Muğam Müsabiqəsinin qalibi Nisbət Sədrayeva və Elbrus Niftəliyev, qıraətçi Hacı Fərəc Əliyev öz ifaları ilə mərasimə xüsusi tərəvət, xoş ovqat və bədii ab-hava bəxş etmişlər.

Tofiq ABDULLAYEV

## On altı yaşadək şahmatçılardan ibarət "Azərbaycan" komandası Çorum Olimpiadasının qalibi olub

On altı yaşadək şahmatçılardan ibarət "Azərbaycan" komandası Türkiyənin Çorum şəhərində keçirilən Olimpiadanın qalibi olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, Olimpiadanın sonuncu turunda Çin yığması ilə qarşılaşan komandamız qalib gələrək bu mötəbər turnirin çempionu adını qazanıb. Sonuncu qarşılaşmada şahmatçılarımızdan Vüqar Məhəmməd Muradlı heç-heçə ediblər. Ötən ay 14 yaşlı şahmatçılar arasında dünya çempionu olan Aydın Süleymanlının rəqibinə qalib gəlməsi komandamızın qələbəsini təmin edib. Bəliklə, xallarının sayını 16-ya çatdıran "Azərbaycan" komandası Rusiya, Çin, Ukrayna kimi güclü şahmat ölkələrinin təmsilçilərini geridə qoyub.



Xatırladaq ki, turnirdə mübarizə aparən digər komandamız "Azərbaycan-Naxçıvan" isə 8 xalla 29-cu yerdə qərarlaşıb. İkinci yeri 15 xalla Özbəkistan, üçüncü yeri isə 14 xalla Belarus komandaları tutublar.

Olimpiadada uğurlu çıxışı ilə yadda qalan "Azərbaycan" komandası yüksək səviyyəli oyun nümayiş etdirərək Monqolstan, ABŞ, Kanada, İsrail, Qazaxıstan, Yunanıstan komandalarını məğlub edib. Təkcə Özbəkistan və Ukrayna yığmaları ilə heç-heçə edən şahmatçılarımız liderliyi sonadək qoruyub saxlayıblar.

Yeniyyətə şahmatçılarımızdan ibarət komandamızın qazandığı bu uğur ölkəmizdə güclü şahmatçı nəslinin yetişdiyini bir daha sübut edir. Komandamızın heyətində mübarizə aparən idmançılardan ən yüksək nəticəni Aydın Süleymanlı qazanıb. Doqquz turda yeddici xal qazanan istedadlı şahmatçı gələcəkdə daha böyük perspektivlər vəd edir.

## Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi tender elan edir

**Tenderi keçirən: Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi**

**Ünvan: Bakı şəhəri, Az 1022, S.Vurğun küçəsi, 135**  
Maliyyə Nazirliyi Aparatına mətbəə avadanlıqlarının satın alınması

**İştirak haqqı: 100 manat**

Tender iştirakçılara təklif edilir ki, <https://www.etender.gov.az> - dövlət satınalmalarının vahid internet Portalına (Portal) elektron imzaları vasitəsilə daxil olsunlar və tender haqqında ətraflı məlumatı əldə etsinlər. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar. Tenderdə iştirak etmək istəyən təşkilatlar müvafiq satınalma üzrə müəyyən edilən məbləğdə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra müsabiqə üzrə təkliflərini Portal vasitəsilə təqdim edə bilərlər.

Tenderdə iştirak haqqı bu hesaba köçürülməlidir:

**A1. Benefisiar (alan) bank**  
**Adı Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyinin Dövlət Xəzinədarlığı Agentliyi**  
**Kodu: 210005**  
**VÖEN: 1401555071**  
**Müxbir hesab: AZ41NABZ0136010000000003944**  
**SWIFT BIK: CTREAZ22**  
**B2. Alan təşkilat: Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi**  
**Hesab №: AZ83CTRE00000000000002108571**  
**Büdcə səviyyə kodu - 7**  
**Büdcə təsnifat kodu - 142340**  
**VÖEN: 1400108191**

**İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.**

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- *iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;*
- *tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;*
- *tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);*
- *tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır);*
- *Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq orqanlardan arayış;*
- *iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;*
- *iddiaçının müvafiq mallar üzrə mənsə və uyğunluq sertifikatları.*

Sənədlər Azərbaycan dilində tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender sənədləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır). İddiaçılar tender ilə bağlı sualları Portal vasitəsilə satınalma təşkilatına ünvanlaya bilərlər. Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun keçiriləcəkdir.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün ixtisas göstəricilərinə dair sənədləri **27 noyabr 2019-cu il saat 11:00-a** qədər və tender təklifi ilə bank təminatı sənədlərini **05 dekabr 2019-cu il saat 17:00-a** qədər Portal vasitəsilə təqdim etməlidirlər. İddiaçıların təklifləri **06 dekabr 2019-cu il saat 11:00-da** açılaçaqdır. İddiaçıların açılışın nəticələri ilə Portal vasitəsilə tanış ola bilərlər.

**QEYD:** Tenderdə iştirak, tenderin qiymətləndirilməsi və digər bütün prosedurlar yalnız elektron qaydada Portal vasitəsilə aparılır.

Tender komissiyası

## B İ L D İ R İ Ş

"Azərbaycan İnvestisiya Şirkəti" ASC tərəfindən antivirusların və "AutoCad" program təminatının satın alınması ilə əlaqədar keçirilmiş kotirovka sorğusu proseduru başa çatmışdır. Tender komissiyasının 10.10.2019-cu il tarixli qərarına əsasən "BestComp Group" MMC şirkəti kotirovka sorğusunun qalibi seçilmişdir.

Qalib şirkətlə 01.11.2019-cu il tarixli müqavilə bağlanmışdır.

Tender komissiyası

## B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Məşğulluq Xidməti tərəfindən "Azərbaycan" qəzetinin 26 iyun və 10 iyul tarixlərində dərc edilmiş elan ilə əlaqədar bildiririk ki, 08 avqust 2019-cu il tarixdə keçirilmiş açıq tender sorğusu metodu ilə 225412 - "Avadanlığın alınması" maddəsi üzrə katric və kompüter aksesuarlarının satın alınmasına dair tender komissiyasının qərarı ilə müsabiqənin qalibi "AZNEST" QSC elan olunmuş və 10 oktyabr 2019-cu il tarixdə satınalma müqaviləsi imzalanmışdır.

Tender komissiyası

## Azercell abunəçilərinin nəzərinə

"Azercell Telekom" MMC tərəfindən göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin daha da artırılması məqsədilə aparılacaq təkmilləşdirmə işləri ilə əlaqədar 08.11.2019-cu il tarixdə, gecə saatlarında bezi xidmətlərin istifadəsində müvəqqəti çətinliklərin yaranması mümkündür. Təkmilləşdirmə işləri yekunlaşdıqdan sonra bütün xidmətlərin tam normal əsaslarla fəaliyyət göstərilməsi imkanı təmin ediləcəkdir.

## "İçərişəhər" Dövlət Tarix-Memarlıq Qoruyucu İdarəsinin Mənzil-Kommunal və Təmir Xidməti işqlandırma işləri üçün avadanlıq və materialların satın alınması üzrə açıq tender elan edir

Tender 1 LOT üzrə keçirilir.  
**LOT-1: işqlandırma işləri üçün avadanlıq və materialların satın alınması.**

Müqavilənin icra müddəti **20 dekabr 2019-cu il** tarixinə kimi müəyyən edilir.

Tender iştirakçıları <https://etender.gov.az/> - dövlət satınalmalarının vahid internet Portalına (Portal) elektron imzaları vasitəsilə daxil olsunlar və tender haqqında ətraflı məlumatı əldə etsinlər. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə və texniki imkanlara malik olmalıdırlar. Tenderdə iştirak etmək istəyən təşkilatlar LOT üzrə 150 AZN iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra müsabiqə üzrə təkliflərini Portal vasitəsilə təqdim edə bilərlər.

**VÖEN: 1700774621**  
**H/h: AZ03AIB33050019443600287106**  
**Bank: "Kapital Bank" ASC-nin İçərişəhər filialı**  
**Kod: 200060**  
**VÖEN (bank): 9900003611**  
**M/h: AZ37NABZ 0135010000000001944**  
**SWIFT: AIBAZZXX**

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- *tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;*
- *iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;*
- *tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);*

- *tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 60 bank günü qüvvədə olmalıdır);*
- *Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;*
- *iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;*
- *iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;*
- *digər sənədlər: analogi işlərin yerinə yetirilməsinə dair iddiaçının potensial imkanları haqqında məlumat.*

Sənədlər Azərbaycan dilində tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender təklifləri Azərbaycan dilinə tərcümə edilməlidir). İddiaçılar tender ilə bağlı sualları Portal vasitəsilə satınalma təşkilatına ünvanlaya bilərlər.

Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" qanuna uyğun keçiriləcəkdir.

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün yuxarıda göstərilən sənədləri **27 noyabr 2019-cu il saat 12:00-a** qədər, tender təklifi və bank təminatı sənədlərini **05 dekabr 2019-cu il saat 12:00-a** qədər Portal vasitəsilə təqdim etməlidirlər.

İddiaçıların təklifləri **06 dekabr 2019-cu il saat 12:00-da** açılaçaqdır. İddiaçıların açılış nəticələri ilə Portal vasitəsilə tanış ola bilərlər. **QEYD:** Tenderdə iştirak, tenderin qiymətləndirilməsi və digər bütün prosedurlar yalnız elektron qaydada Portal vasitəsilə aparılır.

Tender komissiyası

## B İ L D İ R İ Ş

"Azərbaycan" qəzetinin 01 oktyabr 2019-cu il tarixli buraxılışında Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun, fondun aparatı və yerli orqanlarının istifadəsi üçün nəzərdə tutulmuş çap və mətbəə mallarının satın alınması və 02 oktyabr 2019-cu il tarixli buraxılışında fondun nəzdində olan Sosial Xidmət Müəssisələri üçün avadanlıqların alınması tenderi podratçılar tərəfindən əsas şərtlər toplusunun tələblərinə cavab verməyən siyahı və təklif verildiyi üçün tenderin davamından imtina edilir.

Tender komissiyası

## Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondu fondun aparatı və yerli orqanlar tərəfindən istifadə ediləcək çap və mətbəə mallarının satın alınması ilə əlaqədar açıq tenderə dəvət edir

**Tender 1 LOT üzrə keçirilir:**  
- Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun aparatı və yerli orqanları tərəfindən istifadə ediləcək çap və mətbəə mallarının satın alınması  
Tender iştirakçılarına təklif edilir ki, <https://www.etender.gov.az/> - dövlət satınalmalarının vahid internet Portalına (Portal) elektron imzaları vasitəsilə daxil olsunlar və tender haqqında ətraflı məlumatı əldə etsinlər. Müqaviləni yerinə yetirmək üçün tender iştirakçıları lazımı maliyyə, texniki imkanlara və təcrübəyə malik olmalıdırlar. Tenderdə iştirak etmək istəyən təşkilatlar müəyyən edilən məbləğdə iştirak haqqını göstərilən hesaba köçürdükdən sonra müsabiqə üzrə təkliflərini Portal vasitəsilə təqdim edə bilərlər.

**İştirak haqqı 200,00 (iki yüz) manat**

**VÖEN: (DSMF)1300050781**  
**Bank: Dövlət Xəzinədarlığı Agentliyi**  
**H/h: AZ46CTRE000000000000718504**  
**M/h: AZ41NABZ0136010000000003944**  
**VÖEN: 1401555071**  
**Kod: 210005**  
**SWIFT: CTREAZ22**  
**Büdcə gəlirlərinin təsnifat kodu: - 142319**  
**Büdcə səviyyəsinin kodu: - 4**  
**İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.**

İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- *tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;*
- *tender təklifi (zərflərin açıldığı tarixdən sonra ən azı 30 bank günü qüvvədə olmalıdır);*

- *tender təklifi dəyərinin 1 faizi həcmində bank təminatı (tender təklifinin təminatının qüvvədə olma müddətindən 30 bank günü çox olmalıdır);*
- *Azərbaycan Respublikasında vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi orqanından arayış;*
- *iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında vergi orqanları tərəfindən təsdiq olunmuş maliyyə hesabatının surəti;*
- *iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;*
- *iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsi, qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və rekvizitləri;*
- *podratçının müəyyən etdiyi digər sənədlər.*

Sənədlər Azərbaycan dilində tərtib olunmalıdır (xarici dildə olan tender sənədləri Azərbaycan dilinə tərcümə olunmalıdır). İddiaçılar tender ilə bağlı sualları Portal vasitəsilə satınalma təşkilatına ünvanlaya bilərlər. Tender proseduru "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun keçiriləcəkdir. İddiaçılar tenderdə iştirak etmək üçün ixtisas göstəricilərinə dair sənədləri **27.11.2019-cu il saat 15:00-a** qədər və tender təklifi ilə bank təminatı sənədlərini **06.12.2019-cu il saat 15:00-a** qədər Portal vasitəsilə təqdim etməlidirlər. İddiaçıların təklifləri **06.12.2019-cu il saat 15:00-da** açılaçaqdır. İddiaçıların açılış nəticələri ilə Portal vasitəsilə tanış ola bilərlər.

**QEYD:** Tenderdə iştirak, tenderin qiymətləndirilməsi və digər bütün prosedurlar yalnız elektron qaydada Portal vasitəsilə aparılır.

Tender komissiyası

## B İ L D İ R İ Ş

"Sumqayıt Kimya Sənaye Parkı" MMC tərəfindən Peşə Tədris Mərkəzinin C və E bloklarının zirzəmisində emalatxana avadanlıqlarının quraşdırılması üçün zirzəminin təyinatının dəyişdirilməsi üzrə layihə-smeta sənədlərinin və Sumqayıt Kimya Sənaye Parkının S.Vurğun küçəsi, 1183 ünvanında yerləşən 94.13 hektar ərazisində inşa olunacaq avtomobil dayanacağına şəhərsalma əsaslandırılmasının layihəsinin hazırlanmasına dair iş və xidmətlərin satın alınması ilə əlaqədar keçirilmiş təkliflər sorğusu prosedurunda iştirak edən iddiaçıların təklifləri qiymətləndirilmişdir.

Təkliflər sorğusunun nəticələri haqqında Tender komissiyasının qərarına əsasən "AZIN CONSTRUCTION" MMC qalib elan edilmiş və həmin təşkilatla müvafiq satınalma müqaviləsi bağlanmışdır.

Tender komissiyası

## Dövlət sərhədini qanunsuz keçməyə cəhd göstərən səkkiz nəfər saxlanılıb

Dövlət Sərhəd Xidməti (DSX) dövlət sərhədinin etibarlı mühafizəsi istiqamətində əməliyyat-qoşun tədbirlərini davam etdirir.

DSX-nin mətbuat mərkəzindən bildirilib ki, noyabrın 3-də saat 00:20 radələrində Ağstafa rayonu yaxınlığındakı "Sadıxlı" sərhəd zastavasının xidməti ərazisində Azərbaycan Respublikasının Gürcüstan istiqamətində dövlət sərhədini pozmağa cəhd edən 8 nəfər Azərbaycan Respublikası vətəndaşı həmin ərazidə xidmət aparən sərhədgilər tərəfindən saxlanılıb. İkkin araşdırma zamanı həmin şəxslərin Ağstafa rayon sakinləri 2000-ci il təvəllüdü Bukavazın İkin Qərib oğlu, 2000-ci il təvəllüdü Bədrirov Kamran Cavad oğlu, 2004-cü il təvəllüdü Bədrirov Novruz Müzəffər oğlu, 2009-cu il təvəllüdü Bukavazın Sevinc Qərib qızı, 2015-ci il təvəllüdü Bədrirov Asya Vaqif qızı, 2015-ci il təvəllüdü Mirzəyev Rövşən Həmid oğlu, 2016-cı il təvəllüdü Bukavazın Mədinə Aslan qızı və Yevlax rayon sakinini 1999-cu il təvəllüdü Bukavazın Zəminə Rəsul qızı olmaları müəyyən edilmişdir.

Faktla bağlı əməliyyat-istintaq tədbirləri davam etdirilib.

## ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikası Ədliyyə Nazirliyinin kollektivi iş yoldaşları Xəqani Sadıqova atası **ŞABABA SADIQOVUN** vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV



**Ünvan**  
AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətləbi prospekti, 529-cu məhəllə, IV mərtəbə  
**e-mail:**  
secretary@azerbaijan-news.az  
az.reklam@mail.ru  
azerbaijan-news@mail.ru  
www.azerbaijan-news.az

Telefonlar

Qəbul otağı - 539-68-71,  
Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30,  
538-97-96,  
Müəssisə katibi - 539-43-23,  
Müəssisə müavini - 539-44-91,  
Parlament və siyasət şöbəsi - 539-72-39,  
539-84-41, 539-21-00,  
İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55,

Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 432-37-68,  
Humantar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82  
İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,  
Fotoilustrasiya şöbəsi - 538-84-73,  
Kompüter mərkəzi - 538-20-87,  
Mühasibatlıq - 539-59-33

Qeydiyyat nömrəsi 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnmiş, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda sülənlənlərlə barabər, dərc üçün göndərilən digər yazılarda fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir

Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik qəzet

Tiraj 8890  
Sifariş 3723  
Qiyməti 40 qəpik